

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO 26-ŲJŲ METINIŲ IŠKILMĖS SEIME

Kovo 11 d. istorinėje Kovo 11-osios salėje Seimas iškilmingai paminėjo Nepriklausomybės atkūrimo 26-ąjį gimtadienį.

„Per 26 valstybės kūrimo metus mes padarėme tikrai daug ir turime kuo didžiuotis“ – tai iškilmingame Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjime pažymėjo Seimo Pirmininkė Loretą Graužinienė.

Jai pasiūlius renginio dalyviai tylos minute pagerbė visus už Lietuvos laisvę žuvusius didvyrius, Anapilin išėjusių signatarų atminimą.

Švenčiant dieną, kuri pakeitė Lietuvos valstybės ateitį, L. Graužinienė linkėjo visiems ir toliau išlikti kūrybingiems, kuriant visuomenės ir valstybės ateitį.

Seimo pirmininkė L. Graužinienė savo kalboje akcentavo vietos bendruomenių svarbą.

„Šiuos metus Seimas paskelbė Vietos bendruomenių metais. Džiaugiuosi ir vertinu šią iniciatyvą. Matau jos didelę prasmę ir būtinybę. Žmonių būrimasis į bendruomenes pagal gyvenamąją vietą yra svarbi sąlyga stiprėti pilietinei visuomenei, kuri suprantama pirmiausia kaip piliečių gebėjimas jungtis į nuo valstybės nepriklausančias asociacijas ir aktyviai domėtis viešaisiais reikalais“, – kalbėjo parlamento vadovė.

Kaip tvirtino Seimo Pirmininkė, Lietuvoje šiuo metu veikia apie 1 800 vietos bendruomenių.

„Regėdami šią gražią mūsų piliečių veiklą, turime klausti,

ar mes – valstybės politikai ir karjeros tarnautojai – darome viską, kas nuo mūsų priklauso, kad vietos bendruomenės taptų tikrąja pilietine jėga, galinčia atstovauti žmonių interesams ir padėti vietos savivaldos institucijoms spręsti kasdienes gyventojų problemas“, – sakė L. Graužinienė.

Jos tvirtinimu, vietos bendruomenių stiprybė įgyja naują reikšmę pasikeitus geopolitinei padėčiai, kai mūsų Rytų kaimynė Rusija ėmė laužyti tarptautinės politikos taisykles, kai į Europą plūsta šimtai tūkstančių karo pabėgėlių.

„Stipri bendruomenė kartu su vietos valdžia sudaro organizacinę struktūrą, galinčią padėti įveikti naujus iššūkius ir kartu didinti bendruomenės narių saugumo jausmą. Savo ruožtu aktyvi veikla bendruomenėje ugdo piliečių patriotiškumą. Noriu tikėti, kad šie – Vietos bendruomenių – metai bus įsimintinas pilietiškumo postūmis visai Lietuvai“, – pabrėžė Seimo vadovė.

Nepriklausomybės akto signataras, Lietuvos bankų asociacijos vadovas Stasys Kropas išreiškė susirūpinimą dėl švietimo sistemos modelio.

„Nepaprastai gerbiu Lietuvos mokytojus ir esu Jiems dėkingas už man ir mano vaikams suteiktas žinias ir įgūdžius. Tačiau man neramu dėl savo anūkų, nes nebežinau, kokį išsilavinimą nuolat kintančioje Lietuvos švietimo sistemoje jie gaus. Jei norime švietimo kokybės pagerėjimo, griaukime ir statykime, tačiau tai reikia

Iškilmingas Kovo 11-osios – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimas. *Seimo kanceliarijos (aut. O. Posaškova) nuotr.*

daryti ryžtingai“, – teigė S. Kropas.

Anot jo, politikų ir profsąjungų diskusijoje visai nesigirdi susirūpinimo mokiniu, jo išsilavinimo kokybe, prarandamu konkurencingumu, palyginti su kitomis valstybėmis. „Rodos, mokiniai yra tik įrankis kovoje dėl mokyklų renovacijos ar mokinio krepšelio. Profsąjungos, deja, į derybas neatsinešė jokių pažangių šalių patirties pavyzdžių. Politinės partijos, deja, taip pat „rypauja“ tik dėl mokytojų atlyginimų“, – apgailestavo Nepriklausomybės akto signataras.

Kalbėdamas apie politikavimą, kuris persikelia į ekonomiką ir verslą reguliuojančias institucijas, pranešėjas pakvietė neleisti nusivylimui persikelti į kūrybingą, drąsą

ir jauną Lietuvą, besididžiuojančią Lietuvos pasiekimais, norinčią prisidėti prie jos klestėjimo.

Vilniaus arkivyskupijos generalvikaras vyskupas Arūnas Poniskaitis pažymėjo, kad Kovo 11-oji yra tarsi atramos taškas, į kurį atsirėmę galime iš naujo išgyventi vienybę. „Yra kas mus vienija, nors ir esame skirtingi. Turime kuo didžiuotis ir džiaugtis. Yra už ką ir prieš ką esame atsakingi. Tai Lietuva – mūsų Tėvynė, mums dovanota ir patikėta. Šiandien vėl įkvepiame laisvės, kuri turi atsakomybės skonį. Vėl kartojame sau, kad esame tiek laisvi, kiek sugebame prisiimti atsakomybę už save ir vieni už kitus“, – kalbėjo A. Poniskaitis.

Jis tvirtino, kad Laisvą Lietuvą įsivaizduoja ne kaip greitkelį, kuriuo kai kurie galėtų pasiekti savo tikslus, bet greičiau kaip Baltijos kelią, kuriam nutiesti reikia visų, kiekvieno iš mūsų rankų.

Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, Europos Komisijos narys Vytenis Povilas Andriukaitis pabrėžė, kad 1988–1990 metų Lietuva su visais antrojo atgimimo dalyviais keitė savo istorinę raidą iš tarybų Lietuvos į Lietuvos Respublikos. „Ir tie visi milijonai Lietuvos žmonių iš miestelių ir miestų sąjūdžių, susirinkimų, iš Baltijos kelio su šimtais ryškiausių atgimimo epochos žvaigždžių nuo A. Juozaičio iki A. Kaušpėdo, nuo A. Terlecko iki V. Adamkaus, nuo J. Marcinkevičiaus iki V. Landsbergio, nuo K. Antanavičiaus iki A. Sakalo, nuo

J. Paleckio iki A. M. Brazausko ir K. Prunskienės – jie visi suaudė tokią Lietuvą ir nuklojo kelią iš tarybų Lietuvos į šiandieninę Respubliką, į tą Respubliką, kurioje auga štai šitas jaunas Lietuvos Respublikos pilietis“, – sakė Nepriklausomybės akto signataras.

Kaip tvirtino Europos Komisijos narys, šiandien galime drąsiai sau pasakyti, kad teisinė valstybė reiškia, jog žmogaus orumas yra neliečiamas. „Vadinasi, kad ir kur būtų, kad ir kokios būtų platinamos slaptos stenogramos, slaptos pažymos, tačiau teisinėje valstybėje to negali būti, nes žmogaus orumas neliečiamas. Neliečiamas žmogaus orumas socialiniuose tinkluose, neliečiamas žmogaus orumas niekur, tai yra pamatinis mūsų visų, čia susirinkusių, principas gerbiant mūsų visų įsitikinimus, skirtingas nuomones ir pasaulėžiūrą. Štai kodėl mes manome ir aiškiai sakome, kad Lietuva eina tik tuo keliu ir Lietuva gali drąsiai pasiryžti ginti žmogaus laisvės ir teises, gerbti kiekvieną pilietį. Tegyvuoja demokratinė, parlamentinė Lietuva su kai kuriais pusiau prezidentinės respublikos bruožais, tegyvuoja ši Lietuva, švenčianti šiandien 26-ąjį gimtadienį!“, – pažymėjo V. P. Andriukaitis.

Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, Seimo narys, pirmasis Aukščiausiosios Tarybos Užsienio reikalų komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris priminė, kad Lietuva

(Nukelta į 5 psl.)

Iškilmingame minėjime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui, politiniam kaliniui, rezistentui Baliui Gajauskui 90-mečio proga įteikta skulptūrėlė „Žinia“. *Seimo kanceliarijos (aut. Džoja Barysaitė) nuotr.*

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Darbo partijos įkūrėjas Viktoras Uspaskichas ir parlamentaras Vytautas Gapšys sumokėjo teismo skirtas baudas už apgaulingą buhalterinės apskaitos tvarkymą. Apeliacinis teismas vasario mėnesį Darbo partijos įkūrėją V. Uspaskichą, parlamentarą V. Gapšį ir buvusią finansininkę Mariną Liutkevičienę pripažino kaltais dėl apgaulingo apskaitos tvarkymo, bet išteisino dėl sukčiavimo.

Opozicinė Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partija (TS-LKD) Seimo rinkimų sąrašė į pirmą vietą delegavo partijos lyderį Gabrielių Landsbergį, o jo pavaduotoja Irena Degutienė yra antroji. Sąrašui pritarė partijos taryba. Nutarta, jog G. Landsbergis ir I. Degutienė nebus vertinami, o iškart bus įrašomi į pirmąją ir antrąją pozicijas jau vertintame rinkimų sąrašė. Jeigu europarlamentaras G. Landsbergis bus išrinktas į Seimą, jam teks atsisakyti Europos Parlamento nario mandato. G. Landsbergis tikisi, jog Seimo rinkimuose partijai pavyks iškiovoti 40–45 mandatus į 141 vietą turintį Seimą.

Kovo 11 d. aikštėje prie Krašto apsaugos ministerijos Lietuvos šaulių sąjunga pasipildė gausiu būriu naujų narių. Jaunojo šaulio pasižadėjimą davė daugiau nei 100 vaikinių ir merginų iki 18 metų. Kartu prisiekė ir 23 suaugusieji šauliai. Po priesaikos šauliai ir susirinkusieji žygiavo Nepriklausomybės aikštės link Gedimino prospektu, kur prisijungė prie Lietuvos Kariuomenės ir dalyvavo trijų Baltijos valstybių Vėliavų pakėlimo ceremonijoje. Lietuvos šaulių sąjunga – visuomeninė sukarinta organizacija, kurios veikloje gali dalyvauti visi norintieji: pratybose, mokymuose, kultūrinėje šaulių veikloje, jaunimas – stovyklose, šaulio pakopų mokymuose. Tai, kad krašto gynybos nišą gali atrasti kiekvienas, rodo ir Baltijos edukacijos centro įkūrėjo Justo Džiugelio pasirinkimas. Justas gyvena su negalia, tačiau tai netrukdo jam būti pilietišku ir dalyvauti šauliškoje veikloje.

Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga visoje šalyje plevėsuoja trispalvės, o Vilniuje geltoną žalią raudoną „įjungė“ net šviesoforai. Kovo 11-ąją penkių Gedimino prospektų sankryžų šviesoforai sukeitė spalvas vietomis ir nušvito Lietuvos vėliavos spalvomis. Šviesoforai trispalve švietė laikinai: šventinę kovo 11 d., nuo 9 val. iki 18 val. geltoną žalią raudoną vienu metu „įjungė“ centrinės sostinės gatvės šviesoforai. Tuo metu eismą prospekte užtikrino kelių policininkai.

Seimo Liberalų sąjūdžio frakcija inicijavo aplinkos ministrui Kęstučiui Trečiokui – po interpeliacijos tekstu pasirašė 36 Seimo nariai iš Liberalų sąjūdžio ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos. Tam, kad interpeliacijos procedūra būtų pradėta, reikia ne mažiau kaip penktadalio Seimo narių parašų. Interpeliacijos tekste liberalai pateikia įrodymus, kad ministras K. Trečiokas melavo, teikdamas paaiškinimus dėl Vijūnėlės dvaro ir su juo siejamo skubaus Vyriausybės nutarimo priėmimo aplinkybių. Už melagingos informacijos teikimą Seimo Antikorupcijos komisijai yra numatyta baudžiamoji atsakomybė.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Artūras Paulauskas sako, kad reikia nuodugnaus teisėsaugos institucijų veiksmų tyrimo dėl premjero Algirdo Butkevičiaus pasisakymo apie prezidentę Dalią Grybauskaitę. LRT televizijos laidoje „Dėmesio centre“ jis pareiškė, kad prezidentė iš anksto žinojo, jog specialiosios tarnybos rengiasi paviėšinti Druskininkų mero ir Aplinkos ministro telefoninius pokalbius dėl vyriausybės nutarimo, panaikinusio kurortines zonas. Pasak Artūro Paulausko, abejonės dėl teisėsaugos skaidrumo ir konfliktai tarp valdžios šakų daro žalą šalies interesams, pamina bet kokią pasitikėjimą teisėsauga. Tuo metu nei prezidentė, nei STT, nei Generalinė prokuratūra premjero teiginių nekomentuoja.

Lietuvos politikai nusiteikę siųsti signalą Rytams, kad Baltarusijoje, netoli sienos su Lietuva, statomoje Astravo atominės elektrinėje (AAE) pagamintos elektros srautas bus ribojamas – didžiosios šalies partijos rengs susitarimą dėl šios jėgainės Lietuvai keliamos grėsmės. Toks sprendimas priimtas beveik visų parlamentinių partijų politikų ir energetikų pasitarime Seime. Tačiau valdančiųjų ir opozicijos nuomonės dėl susitarimo tono išsiskyrė – konservatoriai siūlo Lietuvai būti griežtai, o valdantieji socialdemokratai ir „tvarkiečiai“ sako, kad tai naudos neatneš.

Išankstiniais duomenimis, šių metų pradžioje Lietuvoje gyveno 1,6 mln. moterų – 230 tūkst. daugiau negu vyrų. Moterys sudarė 54 proc. visų gyventojų, 100 vyrų teko 117 moterų, tokią statistiką Tarptautinės moters dienos proga skelbia Statistikos departamentas. 2015 m. pradžioje ES valstybėse narėse gyveno 260,2 mln. moterų, arba 12 mln. daugiau negu vyrų. Moterys sudarė 51 proc. visų gyventojų, 100 vyrų teko 105 moterys. **LRT**

SIRIJOS PAREIŠKIMAI ŽLUGDO TAIKOS DERYBAS

Karas Sirijoje.

AFP

JAV valstybės sekretorius Johnas Kerry sekmadienį pareiškė, kad Sirijos diplomatijos vadovo pareiškimai, jog prezidento Basharo al Assado pašalinimas iš posto prilygtų „raudonos linijos“ peržengimui, yra mėginimas sužlugdyti taikos procesą.

Kalbėdamas po Paryžiuje įvykusių derybų su sąjungininkais europiečiais, J. Kerry sakė, kad Sirijos užsienio reikalų ministras Walidas Muallemas savo komentais „aiškiai mėgino sužlugdyti šį procesą ... aiškiai stengėsi pasiųsti atgrasančią žinią kitiems”.

„Nesikalbėsime su niekuo, kas nori diskutuoti apie

prezidentavimą... Basharas al Assadas yra raudona linija”, – Sirijos diplomatijos vadovas šeštadienį sakė Damaske per spaudos konferenciją.

„Jeigu jie (opozicija) toliau laikysis šio požiūrio (kad reikia nuversti B. al Assadą), jiems nėra jokios priežasties atvykti į Ženevą”, – pridūrė jis.

Jungtinių Tautų palaikomos netiesioginės derybos, kurios prasidės pirmadienį Ženevoje, bus naujausios tarptautinės pastangos rasti sprendinį jau penkerius metus Siriją krečiančiam pilietiniam karui, nusinešusiam per 270 tūkst. žmonių gyvybių.

Vyriausybė ir pagrindinė

opozicijos grupė – Aukštasis derybų komitetas (ADK) – sutiko dalyvauti šiame procese po to, kai jis įstrigo praeitą mėnesį.

ADK ne kartą sakė, kad B. al Assado pasitraukimas bus bet kokios sutarties išankstinė sąlyga, o opozicijos vyriausiasis derybininkas Mohammadas Alloushas irgi tvirtino, kad prezidentas turi pasitraukti, jeigu režimas nori per šias derybas susitarti dėl taikos.

„Manome, kad pereinamasis laikotarpis turėtų prasidėti nuo Basharo al Assado žlugimo arba mirties”, – jis sakė naujienų agentūrai AFP Ženevoje. **LRT**

TREČIASIAS IŠRINKIMO METINES MININTIS POPIEŽIUS PABRĖŽĖ GAILESTINGUMO SVARBĄ

Popiežius Pranciškus, minintis savo išrinkimo Katalikų Bažnyčios vadovu trečiasias metines, dar kartą pabrėžė gailestingumo svarbą ir išdalijo 40 tūkst. Evangelijos pagal Luką kopijų.

Vienuolės, dirbančios Vatikano labdaringoje pediatrijos klinikoje, kai Romos seneliai dalijo tas knygeles maldininkams, susirinkusiems

Vatikano šv. Petro aikštėje per Pranciškaus sekmadieninį palaiminimą.

Pranciškus, tapęs popiežiumi 2013 metais, visada sakydavo, kad gailestingumas yra svarbesnis negu griežtas moralizavimas, ir šią žinią ypač stengėsi pabrėžti Katalikų Bažnyčiai paskelbus jubiliejinius Gailestingumo metus.

Pontifikas priminė klausytojams Biblijos istoriją apie paleistuvę, kurią Jėzus atsisakė pasmerkti.

„Ta moteris simbolizuoja visus mus, paleistuvius Dievo akivaizdoje, jo pasitikėjimo išdavikus. Ir jos patirtis išreiškia Dievo valią visiems mums: ne mūsų pasmerkimą, bet mūsų išganymą per Jėzų”, – pabrėžė jis. **LRT**

GRAIKIJA IMASI PAPILDOMŲ PRIEMONIŲ DĖL MIGRANTŲ

Graikija ėmėsi papildomų priemonių tam, kad tūkstančius prie Makedonijos sienos įsikūrusių migrantų apgyvendintų pabėgėlių stovyklose. Graikija baiminasi infekcijų protrūkio po to, kai dviem palapinėse gyvenantiems pabėgėliams buvo nustatytas hepatitas A, praneša „Reuters”.

Graikijos pasienyje su Makedonija esančiame Idomeni miestelyje palapines įsirengė apie 12 tūkst. pabė-

gėlių, tarp jų tūkstančiai vaikų. Jie laukė galimybės patekti į Makedoniją. Tačiau taip vadinamasis Vakarų Balkanų maršrutas užsidarė, kai valstybės sugriežtino sienų kontrolę.

Graikų valdžia pabėgėliams dalino lankstinukus, raginančius juos persikelti į pabėgėlių centrus, užuot gyvenus purve ir palapinėse. Lankstinukai taip pat dalinami Graikijos uostose ir salose, siekiant atgrasinti migrantus nuo

bandymų keliauti prie sienos su Makedonija. Lankstinukai parašyti arabų, persų ir puštūnų kalbomis. Į pabėgėlių stovyklas iš Idomeni pervežta 400 žmonių. Valdžios teigimu, ateinančiomis dienomis šis skaičius išaugs.

Tačiau kai kurie migrantai nusprendė likti Graikijos-Makedonija pasienyje ir palaukti, ką nelegalios migracijos klausimu nuspręs ES ir Turkijos atstovai. **ELTA**

ES PRATĘSĖ SANKCIJAS 146 RUSIJOS IR UKRAINOS PILIEČIAMS

Europos Sąjunga (ES) paskelbė sprendimą pusmečiui, iki rugsėjo 15 d., pratęsti sankcijas 146 Rusijos ir Ukrainos piliečiams bei 37 organizacijoms. Atitinkami normatyviniai aktai publikuojami ES oficialiame leidinyje.

„Atsižvelgiant į grėsmę Ukrainos teritorijos vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei, sprendimas turi būti pratęstas šešiams artimiausiems mėnesiams. Jis įsigalios kitą dieną po paskelbimo Oficialiame leidinyje”,

– sakoma dokumente.

Sprendimas pratęsti juodojo sąrašo galiojimą buvo priimtas be svarstymo kovo 10 d.

Pastarąjį kartą juodasis sąrašas Rusijai buvo pratęstas pusmečiui 2015 metų rugsėjį.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

„JEIGU ŠITAIP BŪTUME SVARSTĘ...“

Atrodo, visuomenės dėmesio nei anksčiau, nei dabar nesusilaukė pranešimai apie tai, kad Lietuvos kariuomenės vadovybė pateikė teritoriją, kuriose negalima vėjo jėgainių plėtra, žemėlapius. Pasirodo, vėjo jėgainių, galinčių gaminti elektrą, plėtra stabdoma dėl nacionalinio saugumo. Tai visai ne pokštas – kariuomenės vadovai jau seniai kalba, kad vėjo malūnai trukdo radarams identifikuoti orlaivius! Kitaip tariant, prieš aviacija gali pasinaudoti šiais trikdžiais.

Na, kodėl nestatome savo atominės elektrinės, tai aišku – kad galėtų atominę elektrinę Astrave pastatyti rusai. O mes, pasirodo, turime alternatyviąją energetiką – viena iš jos formų yra vėjo jėgainės, kurias pastatyti kažkodėl reikia pasienyje su Rusija ir su Baltarusija... Koks nekaltas sutapimas, tiesa? Jei kam tai atrodo nerimta, siūlau Dainiaus Kreivio socialiniame tinkle „Facebook“ paskelbtą straipsnį apie rimtą diskusiją energetikos tema. Štai jis.

□„TS-LKD organizuotoje parlamentinių partijų diskusijoje apie Astravo AE KTU mokslininkai patvirtino nuogąstavimus, kad į Lietuvą pradėjus eksportuoti Astravo AE elektrą, mūsų valstybėje veikianti Šiaurės šalių elektros rinka „Nord Pool Spot“ gali žlugti.

KTU Elektros energetikos sistemų katedros vedėjas prof. dr. Saulius Gudžius teigė, kad „į Lietuvą pradėjusi tekėti Astrave pagaminta elektra iš esmės apribotų komercinius elektros srautus iš Švedijos ir kitų kaimyninių valstybių“.

Astrave statoma atominė jėgainė yra gerokai per galinga vienos Baltarusijos reikmėms. Iš šiuo metu numatyto 2200 megavatų elektros generacijos pajėgumų, Baltarusijai realiai reikalingi vos daugiau nei pusė – 1200 megavatų. Kur dėti likusius 1000 megavatų? Žinoma, kur - per Lietuvos teritoriją eksportuoti į Vakarus.

Per dabar veikiančias elektros jungtis su Baltarusija Lietuvą užtvindžiusi Astrave pagaminta elektra sukurs neįveikiamas kliūtis norint nusipirkti kitose nei Baltarusija šalyse pagamintos elektros energijos. Tokiu būdu Lietuva prieš savo valią bus ne tik išstumta iš Šiaurės šalių elektros rinkos, tačiau ir nebegalės pasinaudoti neseniai pradėjusiomis veikti jungtimis į Švediją bei Lenkiją. Šias jungtis elektros eksportui iš tiesų naudos tik viena šalis – Baltarusija.

Šioje situacijoje šiek tiek vilties teikia tai, kad nors ir labai nenoromis, valdantieji pritaria partijų susitarimo dėl Astravo AE būtinybei. Tiesa, kiek blogiau tai, kad opozicija ir valdančiosios koalicijos partneriai, regis, skirtingai įsivaizduoja tokio susitarimo turinį.

Šiandien vykusios diskusijos metu išaiškėjo, kad konservatoriams, liberalams ir valstiečiams siūlant konkretų planą Astravo AE statyboms stabdyti, valdantieji kalba apie poreikį „įvertinti, koku būdu Lietuvai veikti apsimokėtų labiausiai“ ir pastangas Astravo jėgainę „padaryti saugesnę“. Nebeištvėręs tokių valdančiųjų išvedžiojimų, prof. Vytautas Landsbergis mestelėjo: „jeigu šitaip būtume svarstę, ar apsimoka nepriklausomybė, Lietuva, matyt, taip ir būtų likusi Sovietų Sąjungoje“.

Kęstutis Šilkūnas

26 LAISVĖS METAI. PASIEKIMAI IR KAS GALĖJO BŪTI GERIAU?

26-eri laisvės metai. Minčių per šį laikotarpį buvo daug ir įvairių. Vienos mintys buvo iki 1990-ųjų metų kovo 11-osios dienos, kai norėjosi kuo greičiau įgyvendinti pagrindinį Sąjūdžio siekį ir savo svajonę – atkurti Lietuvos valstybės nepriklausomybę, kitos vėliau – kaip galint ilgiau išsilaikyti, atlaikyti tuometinės Sovietų Sąjungos paskelbtą ekonominę blokadą, karinį ir kitokį gąsdinimą, „Jedinstvos“ ir lenkų autonominių rengiamus maištus, demonstracijas, streikus bei kuo greičiau gauti kitų šalių oficialų pripažinimą, ir jau dabar, kai gali matyti, kurios svajonės išsipildė, kurios ne, o kai kas vėliau realiaime gyvenime pasuko visai kitomis kryptimis. Kai kurios iš jų geresnės, negu tada galvojome, planavome, kitos, deja, ne.

Svarbiausias tikslas pasiektas

Pradžioje atrodė, buvo taip svarbu išsaugoti Lietuvos nepriklausomybę nors pusę metų, nors metus. Tai būtų leidę istorijoje visiems laikams įtvirtinti teisėto parlamento teisėtą sprendimą – Lietuvos valstybės nepriklausomybės, tautos laisvės atkūrimą. Nuotaikos Aukščiausioje Taryboje keisdavosi dažniau negu oras per dieną – nuo susirūpinimo, jaudulio iki džiaugsmo. Tik tikrai nebuvo baimės, baimės dėl savęs. Taip, ji buvo dėl šeimos, dėl kitų žmonių, bet ne dėl savęs. Manau, kad daugelis tuo metu buvo apsišprendę – kas bebūtų laikytis ir jokių būdu nežengti atgal.

Ar pasiteisino mūsų lūkesčiai? Kai kas tikrai pasiteisino daug daugiau, negu tuo metu galėjome svajoti. Aš jau nekalbu apie dabartinę gyvenimo kokybę, prekių gausą ir bendrą kultūros lygį bei galimybes. Jeigu kas galėtų prabusti iš 1980-ųjų ar 1989-ųjų metų ir atsidurtų kokiame stambesniame prekybos centre, tikrai pagaltotų, kad yra kur nors Vakarų Vokietijoje. Kažin, ar iš vyresnio amžiaus žmonių dar kas nors norėtų sugrįžti į visuotinio skurdo ir talonų laikus? Manau, kad ne.

Bet svarbiausia – turime tvirtas savo valstybės saugumo garantijas, esame ES, NATO nariai. Tikrai vieni taip ilgai savo Nepriklausomybės nebūtume galėję išsaugoti, kai didysis Rytų kaimynas yra toks agresyvus. Be to, dabartinis pasaulis pilnas tokių skaudžių ir sunkių iššūkių, kad ir Europos Sąjungai nelabai sekasi juos spręsti, laiku ir tinkamai atsakyti. Tai baugina, nes kelia abejonių ar į ES įeinančių valstybių vadovai, visas politinis elitas sugeba prisiimti atsakomybę ir teisingai suprasti visas priežastis, dėl ko vienos ar kitos grėsmės kyla, kas jas inicijuoja. Blogai, kad iki šio laiko nenusistovi ir pagrindinė ES ateities vizija, kada vieni nori vos ne visiškai valstybių suliejimo, gi kiti –

savarankiškų valstybių sąjungos, išsaugant tautinį savitumą, savo tradicijas ir kultūrą. Mano giliu įsitikinimu taip ir turėtų būti, nes ES yra tautinių valstybių sąjunga, kuri išgyvens, kai bus pasiektas aukščiausias politinis menas – surastas ir įtvirtintas pasitikėjimas, lygiateisiškumas ir nesavanaudiška parama vieni kitiems, kai to reikia. Deja, šiandien vis dar prasimuša svarbesnių, išskirtinių „brolių“, uždarų kiemų politika, nematant bendros grėsmės visiems. Manau, kad yra bloga ir kita tendencija – iki smulkmenų viską reguliuoti, neatsižvelgiant į atskirų valstybių savitumus bei žmonių norą jausti savarankiškumą, galimybę daug ką spręsti patiems.

26-eri metai. Daug žmogui, bet nemažai ir valstybei

26-eri metai žmogui daug, tikrai daug, tai visas jaunystės arba brandos, senatvės etapas. Tačiau valstybei taikos metais tai tik ekonominio pakilimo, nuosmukio, vėl pakilimo subangavimas, net nepilnas vienos kartos darbinis laikotarpis. Žinoma, tai per trumpas laikas, kad pasikeistų kartos ir valstybės gyvenimą lemtų nauja karta, kuri nežino senų laikų, senų sunkmečių, svetimų ideologijų ir įpročių. Tik kartais ir per trumpesnį laikotarpį valstybėse padaroma labai daug. Argi mes neturime savo pavyzdžio – 1918-1940 metus, kai buvo atkurta ne tik Lietuvos valstybė, išlaisvinta lietuvių tauta, bet ir pačioje valstybėje sukurta gera ekonomika, finansai, pažangus ir konkurencingas žemės ūkis. Visiškai naujai kilo ir klestėjo bendra kultūra, susikūrė sava, lietuviška valdininkija ir kita šviesuomenė mieste bei kaime, teisminė sistema, netgi gynyba.

Gal ir nebuvo suspėta visu valstybiniu gėriu kritiniu momentu tinkamai panaudoti, bet labai svarbūs valstybiniai ir tautiniai pamatai ateičiai buvo padėti, kurių ir pusšimtis sovietinės okupacijos metų neišardė, iš

žmonių sąmonės neištrynė. Mes turėjome pavyzdį, kuriuo, deja, tinkamai taip pat nepasinaudojome ir gal todėl per 26-eris metus ne visur sugebėjome išvengti klaidų arba padaryti geriau. Iš kitos pusės, visi suprantame, kad nauji laikai reikalauja ir naujų žingsnių, kitokių sprendimų. Kiekvienai žmonių kartai tenka savi iššūkiai ir kiekviena žmonių karta juos sprendžia skirtingai.

Pasiekimai, kurie džiugina

Būčiau neteisis, jeigu nematyčiau gražių pokyčių, ryškių pasiekimų. Nieko nuostabaus, kad Vilnius išgražėjo, pastatyta labai daug naujų namų. Mano širdžiai mieliausi atstatyti Valdovų rūmai. O kiek buvo skeptikų! Gaila, kad taip ilgai buvo trypčiojama dėl Lukiškių aikštės sutvarkymo, sovietinių skulptūrų nuo Žaliojo tilto nukėlimo. Daug, dar daug nepadaryta, kad Vilnius taptų tikra Lietuvos valstybės sostine, kuri pirmiausia atspindėtų lietuvių tautą, jos kultūrą, kalbą ir tradicijas. Žinoma, gali atrodyti, kad kai kurių naujų pastatų architektūra truputį nuobodi. Įstaigų, įvairių biurų ir kontorų keturkampiai stiklainiai centrinėje dalyje nelabai puošia miestą. Bet visa tai sostinėje, tad nieko nuostabaus, kad ji išsiplėtė ir pagražėjo. O kiek dar yra naujų, gražių planų! Argi galima nesidžiaugti, nesididžiuotis Klaipėdoje stovinčiu suskystintų dujų terminalu „Independence“, elektros jungtimis su Švedija ir Lenkija, sukurta modernia sava kariuomene? Taip pat galime džiaugtis išaugusiais jaunais kūrybingais menininkais, literatais, rengiamomis masinėmis šventėmis ir dar daug kuo kitu.

Daug daugiau širdžiai mielėsi tapo pagražėję rajonų centrai, miesteliai, gyvenvietės. Dabar juos lyg naujai maitai, naujai atrandi. Sutvarkyti piliakalniai, istoriniai, kultūros paminklai, gražiausių gamtovaizdžių vietose pastatyti apžvalgos bokštai. Nuo viršaus lyg ant delno atrandi jaudinančią mielą Lietuvos gamtos grožį. Supranti, kad struktūriniai ES fondai gražiai dirba mūsų labui. Kartais mes esame linkę daugiau niurzgėti negu pasidžiaugti tuo, kuo tikrai esame turtingi, ką esame gražaus, vertingo padarę. Mylėti Lietuvą - reiškia ne tik matyti, ko dar trūksta, kas ne taip, bet ir nepabijoti pasidžiaugti, pasididžiuoti jos

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Akto signataras dr. Leonas Milčius

(Atkelta iš 3 psl.)

26 LAISVĖS METAI. PASIEKIMAI IR KAS GALĖJO BŪTI GERIAU?

gražiais žmonėmis, gražiais darbais. Gal mažiau turėtume sau priekaištauti ir draskyti senas žaizdas, priminti tai, kada kas ką nors ne taip pasakė, parašė ar padarė karo, okupacijos sąlygomis, bet žiūrėti, ką padarė nepriklausomybę iškovojusioje Lietuvoje, kiek prie tos kovos prisidėjo ir ką daro dabar, kad ji klestėtų.

Vasaros metu mėgstu pavažiuoti ir toliau nuo Kauno, pažiūrėti, kokie dabar laukai, kaip gyvena ūkininkai, kaimo žmonės. Prieš 15 - 20 metų kai kas dar paverkšlendavo dėl apleistos, nederbamos žemės. Dabar tokių retai kur besutiksi. Ūkininkai atsitiesė, jų žemių plotai išsiplėtė ir tokių gražių kviečių laukų kolūkiniais laikais tikrai neteko matyti. Problema tapo ne kaip užauginti daug javų, bet kur juos padėti, kaip brangiau parduoti. Žinoma, labai gaila, kad taip ir nesutvirtėjo vidutiniai šeimų ūkiai, plačiau kaimuose neprigijo žemės ūkio kooperatyvai, agroservisai. Dėl to kaime labai sumažėjo darbo vietų, o ištisi kaimai sunyko arba visai išnyko. Gaila, kad tik kalbėjome apie kaimo plėtrą, bet praktiškai priimti įstatymai, ypač mokesčių, jį tik žlugdė. Juk galėjome pasimokyti iš kitų ES šalių, kuriose verslininkai, kuriantys savo verslui įmones kaimo vietovėse, yra atleidžiami nuo daugelio mokesčių. Tokia politika valstybei atsiperka, gyventojai nesubėga į miestus, o lieka kaimuose, švaresnėje, gyvenimui sveikesnėje aplinkoje. Netiesa, kai kalbama, kad Lietuvos kaimas prasigėręs ir žmonės skęsta skurde. Skurdo ir nusikaltimų yra kiekvienoje valstybėje. Žinoma, norėtusi,

kad Lietuvoje to blogio būtų kuo mažiau.

Skauduliai, kurių neturėtų būti

Lėtai, skaudžiai per lėtai kilo ir kyla ekonomika, žmonių galimybė dirbti ir oriai gyventi savo šalyje. Skaudu, kad jau pačioje pradžioje buvo iššvaistyta didelė dalis buvusio valstybinio turto, skubotas ir prastai parengtas jo privatizavimas neatitiko nei žmonių lūkesčių, nei valstybės interesų. Man atrodo, kad visų buvusių Vyriausybių, Lietuvos banko nesugebėjimas tinkamai kontroliuoti ir reguliuoti finansinių galių, piniginių srautų, mus nubloškė ant žemiausio laiptelio – tik išgyventi, bet ne padoriai gyventi. Atrodo, kad mūsų ekonomikoje, žmonių gyvenime cirkuliuoja ne pilnavertis piniginis kraujas, bet per pusę praskiestas su skurdo vandeniu, bedarbyste. Svajojau, kad štai sugrįš į Lietuvą nuo sovietinio teroro į užsienį išbėgę lietuviai, kad dabar jie sugrįš su vakarietiška patirtimi, už mus daug turtingesni ir visi kartu pulsime kurti naują, gražią, turtingą Lietuvą. O gavosi priešingai. Tiek pat, o gal ir daugiau jaunų žmonių, šeimų, vėl paliko Lietuvą. Skaudu ir liūdna, kad taip lengvai buvo pasiduota laisvosios rinkos šaukliams, savanaudiško ir godaus žmogaus – savininko, verslininko, valdininko, grigimčiai. Taigi, turime kuo džiaugtis, bet turime ir dėl ko būti nepatenkintais, nes galėjo būti ir daug geriau, teisingau.

Vanduo, kuris nesikeičia, neteka - užpelkėja. Taip atsitinka ir su žmonėmis, miestais, valstybėmis. Tiesa, keitimasis neturi būti tik dėl keitimosi, reforma dėl reformos, politinės reklamos. Visi pokyčiai turi gerinti žmonių gyvenimą, stiprinti tautą, valstybę. Būtina peržiūrėti, tobulinti teismų sistemą, nes

dažnai jų priimti sprendimai sukelia abejonių, žmonių nepasitikėjimą. Prieš kiekvienus rinkimus į Seimą truputį pakalbama apie būtinybę teismuose turėti visuomenės atstovus, tarėjus, bet po rinkimų vėl viskas lieka po senovei. Suprantu, kaip uždaram teisėjų ratui bangu ką nors nežinomo įsileisti. Negali būti, kad demokratijai kažkuri valstybinė struktūra gali užtrenkti duris. Pradėjome tiesiogiai rinkti miestų, savivaldybių merus. Atrodo, kad toks žingsnis valstybėje pasiteisino. Tad gal dalis ir savivaldybių tarybos narių, teismų tarėjų galėtų būt renkami tiesiogiai?

Daug negerovių susitelkė ir politinėse partijose, kai kurių jų veikla, darbai taip susmulkėjo, kad žmonių akims tapo nepastebimi. Vos ne kiekviena stengiasi surasti ir parodyti šapelį kitų vėliavoje, bet nemato dėmių savoje. Blogai, kai nesurandama esminių dalykų, esminių klaidų, bet iškeliamos smulkmenos, dėl kurių reikalaujama neeilinių Seimo sesijų, atsistatydinimų. Abejoju, ar partijos sugebės greitai pačios savo skaudulius išsigydyti, pasiūlyti efektyvias programas, tad žmonių gyvenimui daugiau teisių ir įtakos turėtų turėti seniūnijos, bendruomenės.

Pietų Amerikos šalyse siaučia Zika virusas. Atrodo, kad Lietuvoje įsisuko kitas – begėdiškas savo žmonių menkinimo, įvairiausių priekaištų kitiems iškėlimo virusas. Pradedant nuo visos tautos apkaltinimo už Antrojo pasaulinio karo pasekmes atskiroms tautoms, žmonėms, iki seniausios buvusių istorinių asmenybių, jų gyvenimų nesibaigiančio juodinimo bei ką tik į amžinybę išėjusių Lietuvos šviesuolių, talentingiausių poetų, kurie jau dabar negali patys apsiginti, mora-

KOVO 11-OJI

Leonas Milčius

*Kiekvienas pavasaris atneša džiaugsmą, kiekvienas.
Kiekvieno pavasario laukiam lyg ryto, lyg šventės.
Tos saulės šviesos, tarsi upės vandens pripildytos dienos,
Vėl žadina augti, atgimti, gyventi.*

*Kiekvienas pavasaris ledą storiausią suskaldo,
Laisvę tekėti versmėms, vilnyt ežerams sugrąžina,
Išalą gilų žemėj juodžiausioj ištirpdo, išardo
Ir medį, ir žolę, ir gėlę žaliuoti, žydėt pavadina.*

*Bet būna pavasariai, patikėk, kartais būna,
Kai ne išalą tirpdo, ne lytis upėse plukdo ir varto.
Būna pavasariai, kai tvirtovės, kalėjimai griūna,
Kai trūksta grandinės nuo amžiams prikaustyto vergo.*

*Kovo 11-ta, dar tik pavasaris,
Bet koks jis stiprus ir kiek tamsumos išardyta!
Plaukia upė, plaukia trispalvės gatvėje,
Ir tu po jomis – esi laisvas, neuždarytas.*

*Kovo 11-ta, gyvenimo naujo mano pavasarį,
Taip lauktas, sapnuotas ir taip netikėtas,
Kokią dalią tu žmogui šį kartą parneši,
Ar sušils jis ant rankų*

prie Laisvės savos pakylėtas?

linio žeminimo. Galbūt taip žeminant ir smerkiant kitus, norima save iškelti, parodyti, koks aš pats (pati) esu šaunus (šauai), patriotiškas (patriotiška) ir taip savo knygelėms padaryti reklamą šurmulį? Galgi siekiama ir visai kitų tikslų – bet koku būdu, pamirinant bet kokią moralę, gauti pinigų, daug svetimų pinigų, jeigu už tai ir tenka kiršinti, skaldyti ir silpninti visuomenę, tautą, valstybę? Tokiam „virusui“ plisti turėtų būti kuo greičiau užkirstas kelias, o juo užsikėtę begėdžiai sugėdinti.

Lietuva man kaip poezijos knyga

Visaip galima įsivaizduoti Lietuvą. Vieni - kaip didelį ir gražų paveikslą, su upėmis, ežerais, miestais ir miesteliais, žaliomis giriomis, derlingais laukais, auksine Baltijos pakrante. Gi kiti - kaip skambančią muziką. Skambančią gražiausią kalbą, miestų gaudesiu, miškų ošimu, upelių čiurlenimu, bangų mūša. Man Lietuva primena poezijos knygą, kurioje yra tiek daug meilės, grožio, savo kalbos, kilnių minčių, o kartais ir liūdėsio, skausmo, bet dar daugiau šviesios vilties, tikėjimo.

Gal todėl poeziją mėgau ir po truputį eilėraščius rašiau visą laiką. Net ir sovietiniais laikais, atėjus Vasario 16-ajai, ta proga į savo slaptą juodą sąsiuvinį, pasislėpęs kur nors garaže, parašydavau eilėraštuką. Sąjūdžio laikais, Aukščiausioje Taryboje tiesiog nebuvo laiko kada rašyti, mes buvo tiek darbų ir reikalų, išvykų po visą Lietuvą, susitikimų su žmonėmis. Ne vieną eilėraščių esu parašęs ir Kovo -11-ajai, netgi 1990m. kovo

mėn. 1991 m. parašiau eilėraščių ciklą „Sausio naktis“. Patirti išgyvenimai netilpo atmintyje, širdyje. Turėjo išsilieti eilėmis.

Nors išleidau jau tris eilėraščių rinkinius: „Sapnų vyšnia“, „Žemės ir laiko spalvos“ ir „Rudens žydėjime“, bet ir toliau lieka noras save išreikšti poezijos kalba. Kiekvienoje knygoje yra atskiri skyriai skirti Lietuvai, svarbiausiems istoriniams ir mano laikų įvykiams, lietuvių kalbai, žymiesiems žmonėms, atskiroms vietovėms. Eilėraščiais išreiškiu meilę savo kraštui, jos istorijai, pagarbą iškiloms, gražioms asmenybėms, artimiems žmonėms. Juk tiek daug gražių, brangių žmonių mus supa aplinkui. Negali likti jiems skolingas, tad atsilygini nors jautresniu, šiltesniu žodžiu. Tuo pačiu poezijos kalba išreiškiu ir savo požiūrį vienu ar kitu visuomeniniu, politiniu klausimu. Tačiau daugiausia eilėraščių esu paskyręs nuostabiai mūsų gamtai. Juk tiek turime grožio aplinkui. Ir ne tik vasarą ar pavasarį. Visais metų laikais Lietuvos žemė, rodos, vienaip ar kitaip žydi, dainuoja.

Sveikindamas visus su pačia gražiausia pradedusio pavasario švente, Kovo 11-ąją, negaliu nesugrįžti į tuos jausmus, kurie lydėjo mane prieš 26-erius metus. Manau, kad tada parašytame eilėraštyje dalelė jų tikrai yra. O į eilėraščio pabaigoje parašytą klausuką, kiekvienas atsakykime sau atskirai, atsakykime širdimi.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Akto signataras dr. Leonas Milčius
Raudondvaris

LIETUVOS ATOTRŪKIS NUO BUVUSIO SOVIETINIO BLOKO ŠALIŲ – AKIVAIZDUS

Lietuvos prezidentė sako, kad, praėjus 26 metams nuo Kovo 11-osios, Lietuvos atotrūkis nuo daugelio kitų buvusio sovietinio bloko šalių yra akivaizdus.

Šalies vadovės teigimu, nuo 1990 m. visos posovietinės šalys turėjo vienodas galimybes kurti savo ateitį, tačiau jų pasiekimai yra skirtingi: Lietuva tapo NATO ir Europos Sąjungos nare ir šie pasiekimai užtikrino šalies ekonominę bei fizinę saugumą.

„Mes labai atvirai ir aiškiai matome ir galime palyginti (...) Mes matome Ukrainą, mes matome Gruziją, kitas valstybes, Moldovą. Jos taip pat 26-rius metus bandė kurti savo valstybes, bet tikrai (Lietuvos, – ELTA) atotrūkis didžiulis“, – LRT televizijai teigė prezidentė.

D. Grybauskaitė pažymėjo, kad dabar šaliai pirmiausiai būtina užtikrinti politinės sistemos ir teisėsaugos skaidrumą, tuo metu išoriniai iššūkiai išlieka Europą krečianti migracijos krizė bei santykiai su agresyviais kaimynais.

„Turime gana agresyvią kaimynystę, kuri demonstruoja savo agresiją tiek Ukrainoje, tiek Sirijoje, tiek kitur, taip pat ir mūsų atžvilgiu, savo pratybomis ir grasinimais. <...> Manyčiau, kad išorinė grėsmė, kaip ir visai Europai, ateityje gali būti ir migracijos krizė, kurią dar kol kas labai sunkiai sprendžiame ir dar neišsprendėme. <...> Vidiniai [iššūkiai – LRT.lt] – tai dažniausiai mūsų demokratijos kokybė, politinės sistemos skaidrumas, teisėsaugos darbas – kad ji dirbtų valstybei, gintų žmonių, o ne atskirų grupių interesus, ar dvarelių reikalus tvarkytų. <...> Labai tikiuosi, kad tas, kas nesugeba subręsti, tą likimas ir laikas turbūt pašalins, o naujos kartos ateis jau su visiškai kitokiu požiūriu – į valstybę, skaidrumą ir atsakomybę“, – sakė D. Grybauskaitė.

Prezidentės teigimu, Lietuva tarptautinėje erdvėje yra vertinama gerokai geriau nei dažnai apie save galvoja lietuviai. Tuo pačiu metu D. Grybauskaitė pastebi, kad kritiškas požiūris į save yra viena iš šalies sėkmės priežasčių.

„Noriu palinkėti mus visiems ir toliau būti kritiškais, ir toliau kritikuoti save, nes tik taip pasieksime greitesnę ir geresnę kokybę. O visi kiti visada pamatys, kad mes stengiamės, kad esame sąžiningi, esame drąsūs ir galime pakovoti už save“, – kalbėjo prezidentė.

ELTA

Brangūs pasaulio lietuviai,

Vasario 16-osios laisvės viltys atvedė Lietuvą į Kovo 11-ąją — Nepriklausomybės atkūrimo dieną.

Atkūrėme laisvę savyje ir valstybėje.

Šiandien esame stipresni ir drąsesni, pasitikime savimi, mumis patikėjo pasaulis. Ši iškili diena — priminimas, kaip vienybė gali pakeisti visų mūsų gyvenimą ir kiek daug galimybių didžiuotis sava kalba ir istorija, puoselėti lietuvišką kultūrą ir tradicijas mums atvėrė laisvė.

Teturime ją vieną — branginkime svetur išlydinčią ir visuomet sugrįžtančią laukiančią mūsų Tėvynę. Ir giedamais himno žodžiais, ir aukštai iškelta Trispalve. Šviesiomis mintimis apie Lietuvą ir prasmingais darbais dėl jos.

Tegul lietuvybė — gyvas, tvirtas, nuolat kuriamas ir nenutrūkstantis ryšys — jungia mus visus į vieną šeimą.

Sveikinu visus Kovo 11-osios proga!

Su laisvės švente!

Dalia Grybauskaitė

Lietuvos Respublikos Prezidentė

(Atkelta iš 1 psl.)

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO 26-ŲJŲ METINIŲ IŠKILMĖS SEIME

Nepriklausomybės kelyje turėjo ilgą dialogą su daugeliu valstybių, o šiemet bus minimas diplomatinių santykių atkūrimo 25-metis.

Lietuvos mokinių parlamento atstovas, Alytaus šv. Benedikto gimnazijos mokinys Rokas Štreimikis, sveikindamas visus su Nepriklausomybės atkūrimo diena, išreiškė viltį, kad „Kovo 11-oji yra ta diena, kuri turėtų paskatinti kiekvieną lietuvių ne tik džiaugtis laisve, bet ir prisiimti su laisve susiju-

sią atsakomybę. Atsakomybė būti šių dienų herojais, atsakomybę valstybei, bendruomenei, šeimai, o svarbiausia pačiam sau”.

Renginio pabaigoje Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarui, politiniam kaliniui, rezistentui Baliui Gajauskui 90-mečio proga įteikta skulptūrėlė „Žinia”. „Jis net 37 metus – ilgiausiai iš visų Baltijos šalių politinių kalinių – kalėjo sovietiniuose lageriuose už tai, kad kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, kovos nenutraukė net ir sunkiausiomis kalinimo sąlygomis. Dėkojame už nepalaužiamą jo ryžtą ir tvirtybę. Visų čia susirinkusiųjų vardu sveikiname Jus, gerbiame

Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras Baly Gajauskai, su šia gražia sukaktimi”, – kalbėjo Seimo pirmininkė L. Grauzininė.

Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras Saulius Pečeliūnas, įteikdamas B. Gajauskui skulptūrėlę „Žinia”, kalbėjo: „Garbaus amžiaus sulaukusį jubiliatą savo didybe, dvasios grožiu, išmintimi tapusį lietuvių tautos ir jos valstybės tvirta kolona nuoširdžiai sveikiname jubiliejaus proga, dėkojame už pasišventimą tėvynei, linkime dvasios tvirtybės, išminties kūrybai, geros sveikatos. Gerbiame Baly, būkite paženklintas Lietuvos laisvės žinia. Tai žinia ir atpildas už viso gyvenimo nuopel-

nus nuo Lietuvos.”

Iškilmingame minėjime dalyvavo Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Prezidentas Valdas Adamkus, Premjeras Algirdas Butkevičius, Kovo 11-osios Akto signatarai, Seimo ir Vyriausybės nariai, Europos Parlamento nariai, Lietuvos atstovai Europos Sąjungos institucijose, teismų vadovai, Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariai, kovotojai už laisvę ir žuvusių kovotojų artimieji, Bažnyčių hierarchai, tautinių bendrijų atstovai, savi-valdybių merai, diplomatinių atstovybių vadovai, universitetų ir akademijų rektoriai, Nacionalinių kultūros ir meno premijų laureatai, kiti svečiai.

LRT

LIETUVA ŠVENTĖ NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO 26-ĄSIAS METINES

Kovo 11-ąją įvairiuose Lietuvos miestuose vyko koncertai, iškilmingi minėjimai, parodos. Vilniuje taip pat rengiamos prieštaringai vertinamos nacionalistinės eitynės, kuriose skamba šūkiai „Lietuva lietuviams”. Kaune ir Klaipėdoje šventės proga vyksta jaunimo eitynės ir koncertai.

Vytauto Landsbergio vadovaujama Aukščiausioji Taryba Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą priėmė 1990 metų kovo 11-osios vakarą. Taip Lietuva tapo pirmąja sovietine respublika, atsiskyrusia nuo Maskvos.

LRT

KUR SAUGOMAS KOVO 11-OSIOS AKTO DOKUMENTAS?

Iki šiol niekam iš Lietuvos istorikų nepavyko atsakyti į klausimą, kur yra 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Tarybos narių pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas. Nežinoma, nei kur ir kaip dingo šio akto originalas, nei kur būtų galima ieškoti kopijų. Bet ar saugią vietą radęs 1990 m. kovo 11-osios aktas? Į šį klausimą LRT.lt atsakyti galėjo ne visi net šio akto signatarai.

Ne vienas istorikas ir politologas daugybę kartų yra tvirtinę, jog būtent Vasario 16-osios aktas yra tapęs pagrindu Kovo 11-osios aktui. Ir stebuklas Lietuvos valstybingumo istorijoje įvyko ne 1990 m. kovo 11-ąją, kai po beveik penkiasdešimties sovietinės okupacijos metų tuometinė Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba atkūrė mūsų šalies nepriklausomybę, o būtent 1918 m. vasario 16 d., kai ją paskelbė 20 Lietuvos Tarybos narių, suvienytų Jono Basanavičiaus.

Vilniuje, Pilies gatvėje, esančiame vadinamajame K. Štralio name Lietuvos Taryba 1918 m. vasario 16 d. paskelbė atkurianti „nepriklausomą, demokratiniais pamatais su tvarkytą Lietuvos valstybę”.

Būtent šiais postulatais buvo pasiremta, skelbiant Lietuvos nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d.

„(...) yra atstatomas 1940 m. svetimos valstybės panaikintas Lietuvos Valstybės suvereninių galių vykdymas ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė”, – paskelbė 1990 m. kovo 11 d., 22.44 val., tuometinės Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba.

„Prieš” nebalsavo nė vienas

1990 m. vasario 24 d. išrinkta dar LTSR Aukščiausioji Taryba (AT) pirmiausia priėmė įstatymus dėl valstybės pavadinimo ir herbo, nes nepriklausomybę turėjo paskelbti jau nieko bendro su SSRS neturinti valstybė.

Lietuvos Respublikos AT nepriklausomybę skubėjo paskelbti iki kovo 12 d., nes tą dieną Maskvoje posėdžiavusi SSRS AT turėjo pirmuoju prezidentu išrinkti Michailą Gorbačiovą. Taip ir atsitiko.

Todėl Lietuvos nepriklausomybė buvo paskelbta kovo 11-ąją, dar iki vidurnakčio.

Už Kovo 11-osios Nepriklausomybės Atkūrimo Aktą balsavo 124 AT deputatai, 6 – susilaikė. Prieš nebalsavo nė vienas.

Nepriklausomybės Aktą pasirašė AT pirmininku išrinktas Vytautas Landsbergis ir AT

sekretorius Liudvikas Sabutis.

AT deputatui Virgilijui Čepaičiui pasiūlius, po akto pasirašė visi AT deputatai, dabar vadinami signatarais.

Į Maskvą išvežė patikimas žmogus

Po balsavimo AT buvo nuspręsta, kad Kovo 11-osios akto kopijas reikia išsiųsti į Maskvą M. Gorbačioviui ir Ministrų Tarybos vadovui Nikolajui Ryžkovui.

Sovietiniais laikais buvo nusistovėjusi tvarka, kad ypatingos svarbos dokumentus į Maskvą gabena vadinamojo junkerių pašto pareigūnai. Tačiau, praėjus mažiau nei parai po nepriklausomybės atkūrimo, jiems patikėti tokį svarbų dokumentą, kaip Kovo 11-osios akto kopijos, manyta, nesaugu.

Todėl buvo nuspręsta, kad į Maskvą 1990 m. kovo 12 d. paryčiais bus siunčiamas vienas aktyviausių Sąjūdžio veikėjų, signataras Egidijus Bičkauskas. Jis išskrido 5 val. ryto su dviem Kovo 11-osios akto kopijomis.

Kaip prisiminė buvęs Konstitucinio Teismo teisėjas Vytautas Sinkevičius, tuo metu dirbęs AT Teisės skyriuje, iš pradžių laišakai su Kovo 11-osios akto kopijomis buvo užantspauduoti dar LTSR AT antspaudais.

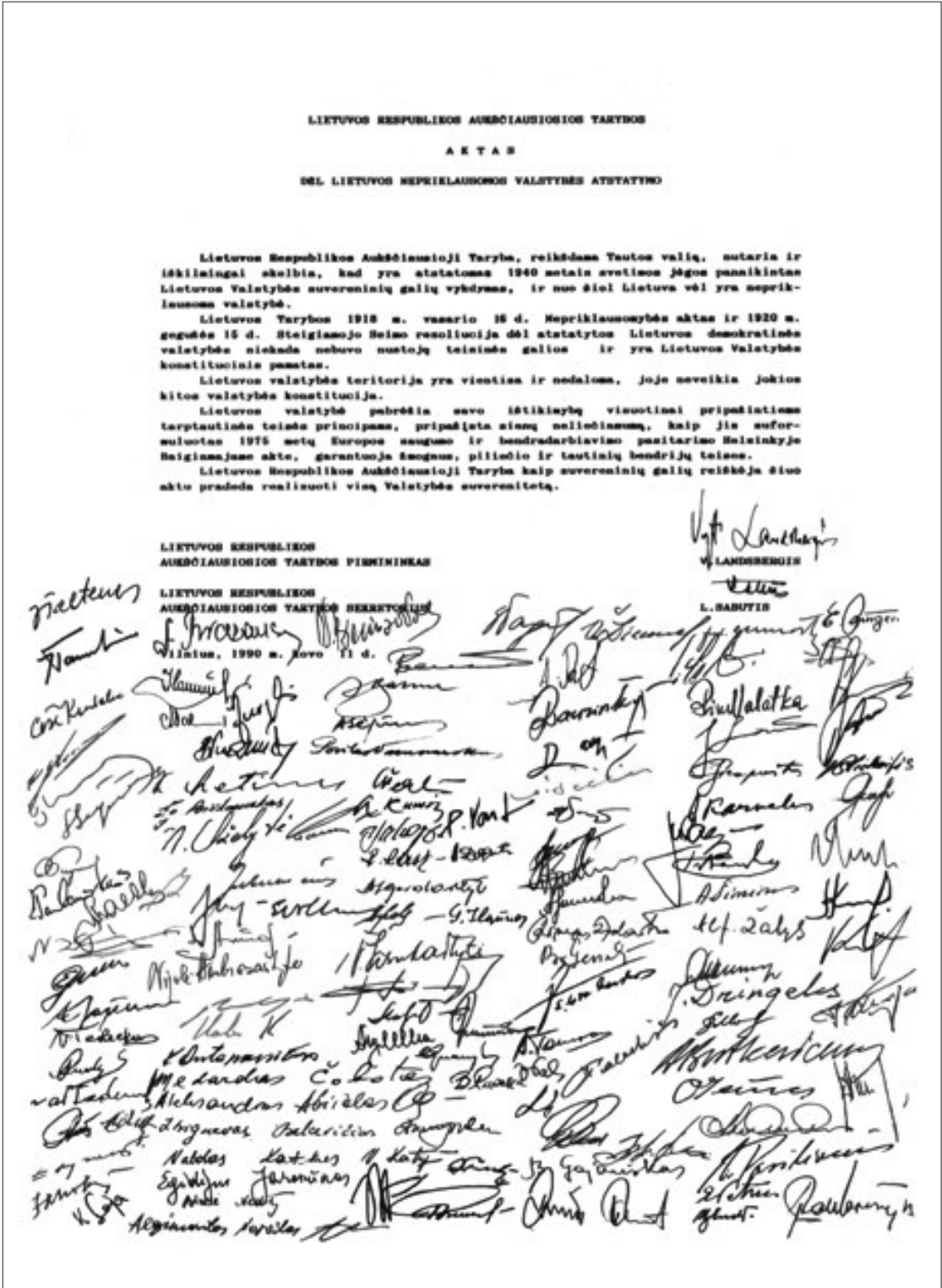
Tačiau tuoj pat buvo susizgribta, kad nebegalima naudoti jokios LTSR simbolikos. Ir buvo panaudotas AT kanceliarijos raštinės antspaudas.

„Laišką su Kovo 11-osios aktu M. Gorbačioviui įteikiau per SSRS 2-ojo Liaudies deputatų suvažiavimo posėdį, kuriam jis pirmininkavo. Nepriimti jis jo negalėjo, nes tai padariau daugiau nei 2 tūkst. suvažiavimo deputatų akivaizdoje. Priimdamas laišką, M. Gorbačiovas dar suspėjo man tarstelėti, ar tik nebūsiu aš pirmuoju Lietuvos pasiuntiniu Maskvoje? Taip netrukus ir atsitiko”, – prisiminė E. Bičkauskas.

Kitas pasiuntinys išvyko pas popiežių

SSRS vadovai, gavę neginčytinus įrodymus, kad Lietuva atkūrė savo nepriklausomybę, neskubėjo jos pripažinti. Atvirkščiai – visomis išgalėmis bandė grasinti ir spausti mūsų šalį, reikalaudami atšaukti Kovo 11-osios aktą ir jau 1990 m. balandį paskelbė ekonominę blokadą.

Tuometiniams Lietuvos vadovams teko įvairiais būdais ieškoti kelių į Vakarų valstybių vadovybių rūmus, siekiant, kad kuo greičiau būtų pripažinta Lietuvos nepriklausomybė.

1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba pasirašė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą, kuriame rašoma, kad atstatomas 1940 m. svetimos jėgos panaikintas Lietuvos Valstybės suvereninių galių vykdymas ir Lietuva nuo šiol yra nepriklausoma valstybė. Akte remiamasi 1918 m. vasario 16 d. pasirašytu Lietuvos nepriklausomybės aktu, kuris niekada nenustojo turėjęs teisinės galios. Aktą pasirašė LR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis ir kiti Tarybos nariai.

LRS

Prie to neabejotinai prisidėjo Lietuvos bei kitų iš SSRS įtakos besivaduojančių Rytų Europos šalių atžvilgiu palankiai nusiteikęs tuometinis popiežius lenkas Jonas Paulius II.

Todėl buvo nutarta ir jam įteikti Kovo 11-osios akto kopiją.

Į Vatikaną 1990 m. balandį vyko lenkų tautybės Kovo 11-osios akto signataras Česlovas Okinčicas su žmona Henrika.

„Kovo 11-osios aktą Jonui Pauliui II įteikėme gražiai įrėmintą. Net neabejoju, kad jis rado saugią vietą Vatikano archyve”, – įsitikęs žinomas teisininkas Č. Okinčicas.

Vėliau dar keletas Kovo 11-osios akto kopijų įvairiais keliais buvo išvežtos į Kanadą ir Ameriką.

Saugoti patikėjo V. Sladkevičiui

Turint karčios patirties dėl Vasario 16-osios akto dingimo, buvo nuspręsta Kovo 11-osios akto originalą saugoti kur kas akyčiau.

Prasidėjus neramumams

ir kai jau 1991 m. sausį tapo aišku, kad SSRS gali imtis prieš Lietuvą drastiškų karinių veiksmų, tuometinis AT pirmininko pavaduotojas Kazimieras Motieka ėmėsi iniciatyvos išvežti Kovo 11-osios akto originalą iš Vilniaus.

„Kazimieras man paskambino ir paprašė jį palydėti į Kauną. Dar pasakė, kad turime arkivyskupui (vėliau kardinolas – LRT.lt) Vincentui Sladkevičiui nuvežti Kovo 11-osios akto originalą. Esą jo namuose šiam svarbiam dokumentui būsią saugiausia. Nesipriešinau, nes pasirodė, kad tokia Kazimiero idėja – teisinga”, – prisiminė tuometinis Valstybės saugumo departamento vadovas Mečys Laurinkus.

Į Kauną AT pasiuntiniai važiavo naktį. Šviesios atminties kardinolas V. Sladkevičius svečius iš Vilniaus priėmė nedaugžodžiaudamas. Jo namuose dokumentas buvo saugomas iki to laiko, kai užsienio valstybės po Maskvoje 1991 m. rugpjūtį žlugusio pučo pripažino Lietuvos nepriklau-

somybę.

Kur šiuo metu saugomas Kovo 11-osios aktas?

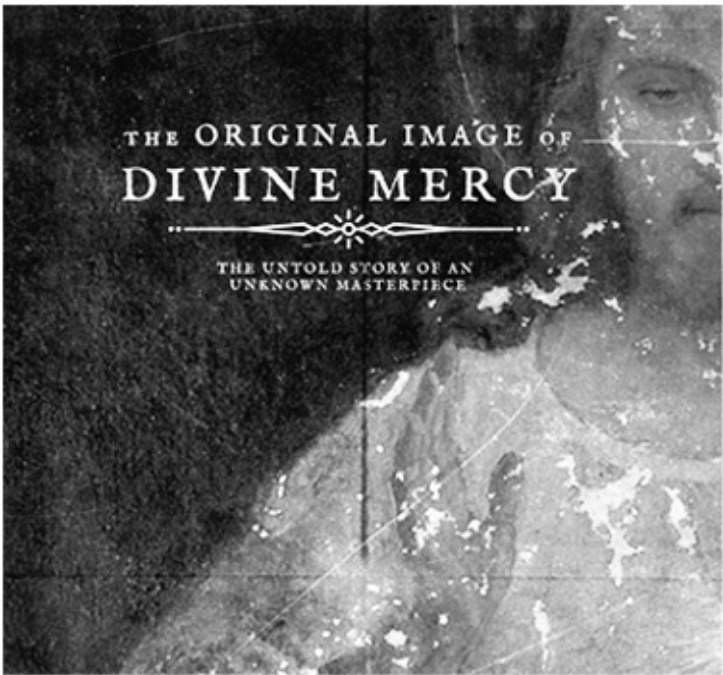
Kaip bebūtų keista, tačiau šiais visuotinės informacijos laikais dažnas negali atsakyti, kurgi saugomas Kovo 11-osios aktas?

Net ne visi šio akto signatarai portalui LRT.lt galėjo pasakyti, kur rasta vieta jų pasirašytam pačiam svarbiausiam Lietuvos nepriklausomybės liudijančiam dokumentui.

„Neabejotinai – Lietuvos centriniame Valstybės archyve. O kur gi daugiau?” – vienas iš nedaugelio kaip mat atsakė Kovo 11-osios akto signataras K. Motieka.

Buvęs Aukščiausios Tarybos-Atkuriamojo Seimo sekretorius L. Sabutis dar patikslino, kad Kovo 11-osios aktas su visais jį pasirašiusių Seimo narių parašais – Valstybės archyve, o aktas, po kuriuo, kaip po oficialiu dokumentu, pasirašė V. Landsbergis ir pats L. Sabutis, saugomas Seimo archyve.

Birutė Vyšniauskaitė, LRT.lt

PIRMASIS DIEVO GAILESTINGUMO PAVEIKSLAS

nežinomo šedevro negirdėta istorija
(dokumentinis filmas)

„Neįtikėtina, kaip šio unikalaus meno kūrinio gyvenimas atkartoja mūsų šalies istoriją, o jo paprastumas kviečia sustoti ir susitikti neregimą, bet gailestingą Dievą. Šio paveikslo grožis ir vertė slypi ne teptuko potėpiuose, bet jo paties ir žmonių, kurių gyvenimą pakeitė gailestingumo žinia, istorijoje,“

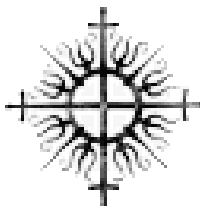
(Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas)

Lietuvoje, mažytėje šventovėje Vilniaus senamiesčio viduryje, kabo paveikslas, kuris keičia viso pasaulio istoriją, nors apie jo egzistavimą ir atsiradimą iki šiol buvo žinoma labai nedaug. Tai Dievo Gailestingumo paveikslas, nutapytas pagal šv. Faustinos (g. Helena Kowalska) vizijas prieš daugiau negu 80 metų, jai gyvenant Vilniuje.

Vizijų metu Jėzus nuolat prašė šv. Faustina, kad būtų nutapytas Jo paveikslas. Šventoji Faustina ir jos nuodėmklausys, pal. tėvas Michał Sopoćko, pakvietė mažai žinomą dailininką ir ėmėsi darbo ant drobės pavaizduoti jos mistinius Gailestingą Jėzų regėjimus. Paveikslas buvo pirmą kartą viešai išstatytas 1935m. Neilgai trukus sovietai okupavo Lietuvą ir pradėjo persekioti tikinčiuosius. Norint išsaugoti paveikslą jį reikėjo paslėpti, ir todėl 1956m. jis buvo nuvežtas į Baltarusijos

pasienyje esantį miestelį ir patalpintas apleistoje bažnytelėje. Ten jis pasiliko 30 metų iki 1986m., kai tos parapijos klebonas su dviejų vienuolių pagalba įvykdė „neįmanomą misiją“ ir surizikavo pargabenti paveikslą iš Baltarusijos atgal į Vilnių. Kad nepatrauktų sovietų dėmesio, paveikslą priglaudė tuo metu restauruojama Šv. Dvasios bažnyčia. Tik tai 2005 m. paveikslas pagaliau rado namus gražioje Vilniaus šventovėje, kaip ir norėjo šv. Faustina ir pal. Michał Sopoćko.

Kuo šis paveikslas ypatingas? Kaip jis susijęs su Lietuvos istorija? Kodėl beveik visose pasaulio bažnyčiose ir milijonų tikinčiųjų namuose kabo vienokia ar kitokia šio paveikslo kopija? Dar prieš popiežiui Pranciškui paskelbiant 2016-uosius Jubiliejinius Gailestingumo metais, Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas pradėjo rūpintis paveikslo istorijos

Prelato Edmundo J. Putrimo laiškas

Lietuvos vyskupų konferencijos (LVK) delegato užsienio lietuvių katalikų sielovadai

...Marija Magdalena anksti ryte nuskubėjo prie Jėzaus kapo ir pamatė, kad akmuo nuo angos nuristas ir kapas tuščias. Ji skubiai nubėgo pranešti apaštalams, jog kapas esąs atviras ir Jėzaus kūną kažkas bus paėmę ir nežinia kur padėję. Gavę tokią žinią, apaštalai skubėjo prie kapo ieškoti Jėzaus. O Marija Magdalena, atėjusi pranešti apaštalams apie atvirą kapą, dar netikėjo, kad Jėzus yra prisikėlęs (Jono 20; 1-9).

Broliai ir Seserys Kristuje,

Toronto tarptautinio oro uosto koplyčioje prie įėjimo durų yra padėta knyga, kurioje lankytojai kviečiami parašyti savo maldos intencijas arba komentarus. Esu skaitęs labai gražių maldų. Ne viena maldos intencija yra piligrimų parašyta, jiems keliaujant į savo piligriminę ar vertybių ieškojimo kelionę, aplankant pasaulio šventas vietas. Taip ši kelionė tampa dvasinio ieškojimo ar atsinaujinimo siekiu, panašiai kaip Marijos Magdalenos ir apaštalų nuskubėjimas prie Kristaus tuščio kapo tapo tolesniu dvasiniu ieškojimu.

Katalikų tradicijoje per neeilinius Popiežiaus paskelbtus metus, kaip kad šie Šventieji Gailestingumo metai, skirti pagerbti ir patirti Dievo gailestingumą, tikintiesiems siūloma leistis į piligriminę kelionę ir užsitarnauti atlaides. Koks piligriminės kelionės tikslas? Piligrimystė parodo, kad GAILESTINGUMAS yra siektinas tikslas, reikalaujantis įsipareigojimo ir aukos. „Piligriminė kelionė turi skatinti atsivertimą“ (MV 14), - rašo Popiežius Pranciškus.

„Mūsų širdis bus nerami, kol neatras poilsio Tavyje“, - meldėsi Šv. Augustinas. Kiek tame yra tiesos! Juk žmogus per savo gyvenimo piligrimystę ieško laimės, meilės, pripažinimo, gyvenimo prasmės, Dievo... Deja, neretai tos laimės vieni ieško turte, kiti – horoskopų pranašystėse, kuriuos klaidina, veda į neviltį ir nepasitikėjimą Viešpačiu. Taip yra pridengiamas Jo Gailestingasis Veidas. „Jėzus Kristus yra Tėvo gailestingumo veidas. Šie žodžiai gali būti geras krikščionių tikėjimo slėpinio apibendrinimas. Tėvo gailestingumas tapo gyvas bei regimas ir pasiekė savo aukščiausiąjį tašką“ (MV 1.).

Didžiosios savaitės liturginės apeigos bei tradicijos tepadeda mums visiems atpažinti Gailestingąjį Jėzų Veidą. Prisikėlęs Kristus Šv. Velykų proga telaimina Jus, Jūsų šeimas, parapiją bei lietuvių bendruomenes ir visas mūsų piligrimines keliones.

Linkiu visiems palaimintų ir džiugių Šv. Velykų!

Prelatas Edmundas J. Putrimas

jamžinimu. Vilniaus arkivyskupija ir kūrėjų grupė, vadovaujama scenarijaus autoriaus, režisieriaus ir prodiuserio Daniel diSilva (JAV), susuko dokumentinį filmą apie lig šiol negirdėtą pirmojo Dievo Gailestingumo paveikslo istoriją.

Dokumentiniame filme liudininkai ir tyrėjai pasakoja paslaptingą jo išlikimo istoriją. Apie paveikslą ir dvasingumą, grožio bei meno santykį taip pat kalba kardinolas Christoph Schönborn (Austrija), kardinolas Stanisław Dziwisz (Lenkija), kardinolas Audrys Juozas Bačkis (Lietuva), arkivyskupas Gintaras Grušas (Lietuva), vyskupas Robert Barron (JAV), Jono Pauliaus II biografas George Weigel (JAV), komikas Jim Gaffigan (JAV, „The Jim Gaffigan Show“), Grammy apdovanojimus pelnęs aktorius bei džiazo muzikantas Harry Connick, Jr. ir kiti.

Filmas neseniai buvo išleistas, ir nuo š.m. vasario 26d. buvo pradėtas rodyti visuose

Forum Cinemas kino teatruose Lietuvoje. JAV filmas nebus rodomas kino teatruose ir jį bus galima matyti tikrai nusipirkus leidimą jį rodyti iš filmo produserių, Springtime Productions.

Šv. Kazimiero parapija Klivlande pasirūpino gauti tokį leidimą ir rodys šį dokumentinį filmą tris dienas, prieš ir po Dievo Gailestingumo sekmadienio: penktadienį, balandžio 1 d. 7:00 val. v., šeštadienį, balandžio 2 d., 7:00 val. v. ir antradienį, balandžio 5 d., 5:00 val. po p.

Šv. Kazimiero parapija kviečia visus švęsti Dievo Gailestingumo šventę ir šiuos Jubiliejinius Gailestingumo metus ypatingu būdu ir atvykti stebėti dokumentinį filmą „Pirmasis Dievo Gailestingumo Paveikslas.“ Įėjimas nemokamas, priimamos laisvos aukos. Filmas yra anglų kalba (vietomis su subtitrais); maždaug 2 valandų trukmės. Dėl pilnesnės informacijos skambinkite į Šv. Kazimiero parapijos raštinę 216-481-3157 arba žiūrėkite parapijos tinklalapį: www.saintcasimirparish.org Filmo ištrauką rasite tinklapyje: www.divinemeracyfilm.org

Živilė Vaitkienė

GAVĖNIOS ŠV. MIŠIOS

Klivlendo, Ohajo (Cleveland, Ohio) vyskupijos parapijos yra suskirstytos į grupes (clusters). Nors tų grupių skaičius įvairuoja, paprastai jos yra greta viena kitos, nes kaimynystė palengvina lankymą jų šventovėse, leidžia artimiau bendrauti ir skatina susipažinimą su skirtingomis kultūromis. Šiais metais, kaip ir praeitais, Gavėnios šv. Mišios buvo aukojamos šia tvarka: vasario 15 d. – St. Jerome parapijoje, vasario 22 d. – Holy Redeemer parapijoje, vasario 29 d. – St. Mary parapijoje ir kovo 7 d. - lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje. Kiekvienose šv. Mišiose dalyvavo šešetas kunigų ir 80-100 maldininkų. Pagal įsisenėjusį paprotį, šv. Mišiose dalyvavę kunigai (o kartais ir diakonai) pasisveikina su maldininkais ir padėkoja jiems už apsilankymą. Po to visi renkasi į parapijos salę, kur jų laukia kava, gėrimai užkandžiai ir skanumynai. Taip ir siela, ir kūnas lieka patenkinti.

Algirdas V. Matulionis

Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas su filmo direktoriumi Daniel diSilva ir filmo sudarytojų grupe prie Dievo Gailestingumo paveikslo. (Nuotrauka paimta iš https://www.facebook.com/divinemeracyfilm/photos_stream)

VIZITAS KOLORADO VALSTIJOJE – SUSTIPRINTOS SENOS IR UŽMEGZTOS NAUJOS DRAUGYSTĖS

LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, kovo 3 d. - 5 dienomis lankėsi Kolorado valstijoje, kur verslo bendruomenei pristatė Lietuvos ekonominį ir turistinį potencialą, aplankė vieną didžiausių JAV įmonių, investavusių Lietuvoje, dalyvavo Nepriklausomybės dienos minėjime. Vizito metu generalinį konsulą lydėjo LR garbės konsulas Kolorado valstijoje dr. Jonas Prunskis.

Pradėjęs vizitą ketvirtadienį, kovo 3 d., M. Gudynas apsilankė „Western Union“ kompanijos centrinėje būstinėje, Denveryje. Regioninį paslaugų centrą 2010 m. Vilniuje atidariusi įmonė jau yra sukūrusi beveik pusantro tūkstančio darbo vietų ir mato potencialą darbuotojų skaičių toliau didinti. Generalinis konsulas susitiko su beveik visais aukščiausiais įmonės vadovais, tarp jų ir Lietuvoje veikiančio Europos regioninio centro buvusią vadovę Kendra Ricenbaw. Susitikimo metu diplomatas pabrėžė, kad Lietuva ypač vertina JAV kompanijos investiciją, kuri ne tik sukūrė daug kvalifikuotų darbo vietų,

bet kartu yra vakarietiškos verslo kultūros pavyzdys. „Įmonės sėkmė reiškia sėkmę jos darbuotojams, taigi, ir Lietuvai, todėl norime žinoti, kaip bendrai veikdami galime pasiekti dar didesnę efektyvumą. Noriu, kad Jūsų sėkmės istorija įkvėptų ir kitus investuoti Lietuvoje,“ - sakė generalinis konsulas M. Gudynas. Įmonės vadovai akcentavo Lietuvos padalinio darbuotojų aukštą išsilavinimo kokybę, profesionalumą ir kūrybingumą – savybes, leidžiančias įmonei pasiekti gerų rezultatų ir augti. „Labai svarbu, kad Lietuva aktyviai investuotų į mokslą, ypač užsienio kalbų mokymą, nes tai yra esminis daugelio kompanijų tarptautinio verslo sėkmės elementas. Mes taip pat labai atidžiai sekame diskusijas Seime dėl darbo kodekso pakeitimų, nes darbo santykių lankstumas yra itin svarbus veiksnys užsienio kompanijoms priimant sprendimus dėl investicijų ir veiklos vystymo perspektyvų,“ - savo pastebėjimus dėstė kompanijos viceprezidentas Brad A. Windbigler. Susitikime aptartos ir „Western Union“ vei-

Nuotraukoje (ketvirtas iš kairės) LR garbės konsulas Kolorado valstijoje dr. Jonas Prunskis ir LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas su „Wester Union“ darbuotojais. **LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.**

klos Lietuvoje perspektyvos bei prioritetai, diskutuota dėl investicijų ir verslo aplinkos Lietuvoje tolesnio gerinimo.

Vizito metu generalinis konsulas taip pat susitiko su Denverio Pasaulio prekybos centro atstovais ir įmonių vadovais, kuriems pristatė Lietuvos ekonominį potencialą, papasakojo apie Lietuvoje investuojančioms kompanijoms teikiamą paramą. Surengtas susitikimas ir su Denverio universiteto Josef Korbel Tarptautinių Studijų mokyklos studentais.

Lietuvos generalinis konsulas pakviestas tapti pirmu naujos Denverio Universiteto ir „University Club“ tarptauti-

nės programos svečiu - pranešėju. Lietuvai skirtoje pirmoje šios programos iškilmingoje vakarienėje dalyvavusiems pusšimčiui Kolorado akademinių institucijų, diplomatinio korpuso ir verslo vadovų M. Gudynas pasakojo apie Valstybės transformaciją iš okupacijos sąlygomis buvusios visiškai neefektyvios į šiuo metu vieną sparčiausiai augančių ES ekonomikų. Susirinkusiems pristatyti Lietuvoje įgyvendinti energetinio saugumo projektai, daug dėmesio skirta ir Europos Sąjungai, Transatlantiniam bendradarbiavimui bei tarptautinio saugumo iššūkiams. Renginio dalyvius taip pat domino šiuo metu rengiamas Transatlantinės Prekybos ir Investicijų Partnerystės susitarimas bei derybų dėl jo perspektyva. Antruoju šios programos pranešėju kitą mėnesį pakviestas tapti Europos Sąjungos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose David O'Sullivan.

Baigdamas vizitą, gene-

ralinis konsulas susitiko su Denverio lietuvių bendruomenės nariais, apsilankė jau ketvirtus metus Lietuvos garbės konsulo dr. Jono Prunskio organizuojamame Nepriklausomybės dienos minėjime Aspene. Lietuvos garbės konsulatas Aspene - tai bene aukščiausiam taške esanti Lietuvos diplomatinė atstovybė, kurios vienas svarbiausių tikslų padėti Lietuvai užmegzti ryšius su čia viešintais JAV politikos ir verslo elito atstovais.

Kolorado lietuvių bendruomenei norime priminti, kad šių metų balandžio 8-10 d. Generalinio konsulato Čikagoje atstovai vykdys konsulinę išvyką į Denverį, kur visiems norintiems bus teikiamos konsulinės paslaugos. Konsulinė misija vyks 4189 W 97th Ct., Westminster, CO 80031, o norintys joje dalyvauti kviečiami iš anksto registruotis el. paštu kons.cikaga@urm.lt.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

LEGENDINIO JAV PREZIDENTO RONALDO REAGANO VALSTYBĖS SEKRETORIUI GEORGE SHULTZUI ĮTEIKTAS AUKŠČIAUSIAS LIETUVOS URM APDOVANOJIMAS - LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŽVAIGŽDĖ

Vasario 27 d. Stanforde legendinio JAV Prezidento Ronaldo Reagan o valstybės sekretoriui George Shultzui Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas kartu su Lietuvos Generaliniu konsulu Los Andžele Dariumi Gaidžiu įteikė aukščiausią

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos dovanojimą - Lietuvos diplomatinės žvaigždės.

Ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas taip pat dalyvavo Šiaurės ir Baltijos šalių energetinio saugumo konferencijoje, surengtoje

JAV Prezidento Ronald Reagan valstybės sekretorius George Shultz (kairėje) ir Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas.

LR URM nuotr.

Stanforde. Konferenciją moderavo buvę JAV Valstybės sekretoriai George Shultz ir Condoleezza Rice. Saugumo konferencijos dalyviai diskutavo saugumo, regioninio bendradarbiavimo, naujų technologijų klausimais. **LR URM**

VYR. SKAUČIŲ ŽIDINYS kviečia į Choro EXULTATE KONCERTĄ TEJUNGIA MUS DAINA

Šeštadienį, balandžio 23 d., 7 v.v.
Šv. Kazimiero parapijos
didžiojoje salėje

Bilietai \$20 – vietos numeruotos

Bilietus galima įsigyti sekmadieniais kavutės metu Šv. Kazimiero parapijoje ar per
Teresę Urbaitienę tel: 440 442-9091

ČIKAGOS EUROPOS SĄJUNGOS FILMŲ FESTIVALYJE – LIETUVIŠKO FILMO „DAINŲ ŠALIS” PERŽIŪRA

LR generalinis konsulas Čikagoje ir Gene Siskel kino centras pristato filmo „Dainų šalis” (rež. Aldona Watts) peržiūras šių metų kovo 19 d., šeštadienį, 6:00 val. vakaro bei kovo 21 d., pirmadienį, 8:15 val. vakaro Gene Siskel kino centre (164 North State Street, Chicago, Illinois 60601). Režisierė Aldona Watts dalyvaus abiejose filmo peržiūrose ir atsakys į žiūrovų klausimus. Kovo 19 d., šeštadienį, po filmo žiūrovai bus pakviesti į filmo sutiktuves su lietuviškomis vaišėmis, kurias organizuoja Čikagos-Vilniaus susigiminavusių miestų komitetas.

Dokumentinio filmo „Dainų šalis” centre – įstabi Dainavos krašto gamta, šio regiono tradicinės dainos ir papročiai. Penkios energingos ir žvalios Puvočių kaimo močiutės ne tik prižiūri artimųjų

kapus, grybauja ar poteriauja, bet atranda laiko ir dainavimui. Dainos šioms močiutėms ilgą laiką padėjo puoselėti ilgametės draugystės bei iškęsti karo ir okupacijos negandas. „Jeigu man būdavo sunku, tai aš niekad pirmiausia nepradėdavau verkti, aš pradėdavau dainuoti...” – sako viena filmo herojų. Jaunimui traukiantis iš Puvočių kaimo, šios penkios močiutės stengiasi dainas išlaikyti gyvas.

Filmo „Dainų šalis” premjeros įvyko tarptautiniame Vilniaus kino festivalyje „Kino pavasaris” bei Margaret Mead kino festivalyje Niujorke, kur buvo apdovanotas specialiu prizų (Margaret Mead Filmmaker Award Honorable Mention). Taip pat rodytas Stanfordo Universiteto Baltijos Šalių filmų retrospektyvoje ir Amerikos Folkloro Draugijos

Dokumentinio filmo „Dainų šalis” stop kadras.

Organizatorių nuotr.

metiniame renginyje.

Lietuvių išeivių šeimoje gimusi režisierė, Aldona Watts yra multimedijų prodiuserė, gyvenanti Niujorke ir San Franciske. Baigė tarpdisciplinines medijų ir lyčių studijų bakalaurą Niujorko universite. Organizuoja žurnalistinius renginius ir mokymus moterims. Lietuvių kultūra susižavėjo dar vaikystėje klau-

sydama senelių istorijų apie priekario Lietuvą ir tradicijas, galiausiai paskatinusias sukurti apie jas filmą. „Dainų šalis” – režisierės debiutinis dokumentinis filmas.

Devynioliktasis kasmetinis Europos Sąjungos filmų festivalis Čikagoje, kurį rengia Gene Siskel kino centras kartu su ES šalių konsulatais ir kitomis institucijomis, vyksta

kovo 4 d. – 31 dienomis. Šių metų festivalio programoje net 62 filmai iš visų 28 ES valstybių. Daugiau informacijos - <http://www.siskelfilmcenter.org/eufilmfest2016>. Bilietus galima įsigyti internetu Gene Siskel kino centro svetainėje bei Gene Siskel kino centro bilietų kasoje.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

TRADICIJOS IR ŠIUOLAIKINIAI MENAI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖJE ČIKAGOJE

Šoka „Grandis” (vad. D. Bilaišytė-DeMuth ir G. Grinkevičius). LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.

Š. m. kovo 13 d., sekmdienį, Lietuvos nepriklausomybės šventė Čikagos Navy Pier „Celebrate Lithuanian Independence” buvo kupina kūrybos, netikėtų partnerysčių, sąsajų tarp tradicijos ir šiuolaikiškumo, individu-

alaus ir lietuviško, kuomet atsiskleidė Lietuvos, kaip neatsiejamą pasaulio dalies žavesys. Šventinė programa vyko nuo 12:00 val. iki 4:00 val. popiet Navy Pier centro „Crystal Gardens” salėje (600 E Grand Ave., Chicago,

IL 60611).

LR generaliniam konsulatui Čikagoje, bendradarbiaujant su Čikagos laisvalaikio ir pramogų centru Navy Pier, renginio metu buvo pristatyta meninė programa, kurioje pasirodė viešnia iš Lietuvos, kanklių virtuožė Kristina Kuprytė, vaikų pop choras „Svajonė” (vad. A. Šimkuvienė) ir „Lituanica” krepšininkai (tren. A. Matulevičius). Skambant choro „Dainava” (vad. D. Polikaitis) atliekamoms dainoms Lietuvių liaudies kultūros centras, padedamas teatro sambūrio „Žaltvykslė” (rež. I. Čiapaičė), teatralizuotai pristatė specialiai šiai šventei iš Lietuvos atvežtą skirtingų regionų tautinių kostiumų kolekciją. Artėjančios Šokių

šventės Bostone proga vyko tautinių šokių koncertas, kuriame pasirodė: „Grandis” (vad. D. Bilaišytė-DeMuth ir G. Grinkevičius), „Laumė” (vad. V. Indriliūnas), „Lietuvos Vyčiai” (vad. L. Ringus), „Rusnė” (vad. N. Černiauskiene) „Suktinis” (vad. G. Elekšytė Knieža) bei kanklių ansamblis „Gabija” (vad. G. Razumienė).

Šventinę programą užbaigė drąsus lietuviškos pasaulio muzikos (world music) projektas, kuriame susipinė lietuviški ir ispaniški flamenko muzikos sąskambiai ir šokio judesiai. Projekto autorius Kęstutis Stančiauskas subūrė margą atlikėjų grupę, padėjusią įgyvendinti jo kūrybinę idėją, – tai grupė „Streedancer”, vokalistė Aldegunda, kanklininkė Kristina Kuprytė, lietuvių tautinių šokių grupė „Suktinis” bei ispaniško šokio ir muzikos ansamblis „Ensebmle Español”. „World” muzikos stilius – tai vis labiau populiarėjanti šiuolaikinė muzika, apjungianti tradicijas bei dabartinio žmogaus jausmus ir pomėgius.

Kita šventės naujiena – interaktyvus meno projektas mozaika „Pražydusi trispalvė”. Kiekvienas šventės dalyvis turėjo progą sukurti mažą dalelę būsimos trispalvės, iš molio lipdydamas lietuvišką gėlę: tulpę, ramunę, saulėgrąžą, rūtą ar kitokią. Vėliau šios dalelės buvo sujungtos į vieną didžiulę trispalvės mozaiką, kuri papuoš Pasaulio Lietuvių centro patalpas.

Lietuvių dailės muziejaus (dir. A. Zimkus) pristatomo projekto vadovė – dailininkė Sonata Kazimieraitienė, turinti daug patirties panašiuose projektuose Lietuvoje ir JAV.

Šventės svečiams pridedus prie naujo bendro kūrinių gimimo, čia pat, šalia, Čikagos lietuvių tautodailės instituto (pirm. A. Tamulis) narės pristatė šimtmečius menančias tautodailės tradicijas: rodė, kaip audžiama, verpiama bei marginami velykiniai margučiai, eksponavo tautinės tekstilės įvairovę. Parodą apie Šiaurės Amerikos dainų šventės pristatė Lituanistikos tyrimo ir studijų centras.

Palmių paunksmėje, tarp čiurlenančių fontanų tradiciškai vyko verslo, meno, tautodailės bei nepelno siekiančių lietuviškų organizacijų mugė, kurioje dalyvavo „Balzeko lietuvių kultūros muziejus”, įmonė „Food Depot International”, menininkai: Bronius Ilevičius, Agnė Sabonis, Ramutė Strauka, Jolanta Koller ir kiti. Savo veiklą mugėje pristatė „Čikagos lietuvių opera”, laikraštis „Draugas”, į Šokių šventę Bostone kvietė jos organizatoriai. Lietuviškų patiekalų asortimentą siūlė restoranai „Kunigaikščių užėiga”. Salėje mažiesiems lietuvišką suvenyrą pasigaminti padėjo Čikagos, Maironio, Gedimino lituanistinių mokyklų mokytojos bei praktikantės iš Lietuvos.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00**

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRO PARODOS

Darius Kuzmicko nuotr.

Vasario 20 d., šeštadienį, Seattle lietuvių bendruomenė minėjo Lietuvos nepriklausomybės dieną. Lituanistikos tyrimo ir studijų centras šventėje pristatė parodą „Sportas JAV lietuvių gyvenime“. Dėkojame parodos rėmėjui Lietuvių Fondui (nuotr. dešinėje - LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas) ir ŠALFASS valdybos pirmininkui Laurynui R. Misevičiui (k.) už pagalbą pristatant parodą.

Kovo 13 d., sekmadienį, LTSC paroda „Atversim dainų švenčių skrynią“ buvo pristatyta Lietuvos nepriklausomybės šventėje Čikagoje, Navy Pier.

Po to abi mūsų parodos keliaus į Kanadą, kur jas galės apžiūrėti įvairiose Kanados vietovėse gyvenantys lietuviai.

Šiuo metu kartu su Nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka ruošinama virtuali paroda, skirta Lietuvių rašytojų draugijos 60 metų sukakčiai. LTSC Pasaulio archyve saugomas Lietuvių rašytojų draugijos archyvas nuo pat įkūrimo pradžios. Kita LTSC paroda, kuri bus pristatyta birželio 30–liepos 3 d. Baltimorėje vykšiančioje XV lietuvių tautinių šokių šventėje, pasakos apie turtingą Šiaurės Amerikos lietuvių šokių švenčių istoriją. Su šokių šven-

tės komitetu ir Lietuvių tautinių šokių institutu jau aptarėme parodos koncepciją, kreipiamės į praėjusių švenčių dalyvius, vadovus, fotografus – jeigu savo archyve turite įdomios medžiagos (kokybiškų nuotraukų, dokumentų, emblemų ir pan.), maloniai prašome ją pasidalinti su mumis. Jeigu eksponatus norėsite pasilikti, mes pasidarysime jų kopijas, o originalus grąžinsime. Kviečiame ir finansiskai prisidėti prie parodų rengimo, iš anksto dėkojame už jūsų paramą. Daugiau informacijos tel. 773-434-4545 arba el. paštu info@lithuanianresearch.org **LTSC informacija**

BANGLADEŠE PRISTATYTAS „LIETUVOS ISTORIJS“ VERTIMAS Į BENGALŲ KALBĄ

Kovo 10-ąją Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos išvakarėse, Kultūros ministras Bangladešo sostinėje Dakoje dalyvavo „Lietuvos istorijos“ vertimo į bengalų kalbą pristatyme. Susirinkusiesiems ministras teigė, kad „Lietuvos istorija“ nuo šiol gimtąja kalba bus prieinama maždaug 250 milijonų bengalų ir tai yra didžiulė dovana mūsų valstybei.

Knygą, bendradarbiaudamas su Lietuvos ambasada Delyje ir Lietuvos garbės konsulu Bangladeše, išleido Dakoje įsikūręs Tarptautinis gimtosios kalbos institutas.

„Lietuvos istorija nuo šiol gimtąja kalba bus prieinama maždaug 250 milijonų bengalų – tai didžiulė dovana mūsų valstybei“, - susirinkusiems svečiams sakė knygą pristatęs Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis. „Bangladešo laisvės kova, kaip ir Lietuvos, kilo iš pasipriešinimo kalbinei priespaudai. Šis gražus, kokybiškas leidinys dar labiau suartins mūsų tautas, leis geriau vienai kitą pažinti“, - sakė ceremonijoje dalyvavęs Bangladešo užsienio reikalų ministras Abdulas Hassanas Mahmudas Ali.

Knyga „Lietuvos istorija“ – tai keturių istorikų: ambas-

doriaus Alfonso Eidinto, profesorių Alfredo Bumblausko ir Antano Kulakausko bei istorijos daktaro Mindaugo Tamošaičio bendras darbas, LR užsienio reikalų ministerijos užsakymu išleistas Lietuvos pirmininkavimo ES proga.

Knygoje glaustai apžvelgiamas laikotarpis nuo seniausiųjų laikų iki Abiejų Tautų Respublikos padalijimo, carinės Rusijos okupacija, tautinis atgimimas, šalies raida tarpukariu, sovietų ir nacių okupacijos, Holokaustas, pasipriešinimo agresoriams laikotarpis ir valstybės atkūrimas 1990 metais bei jį sekęs Lietuvos sugrįžimas į politinę Europos šeimą.

„Lietuvos istorija“ jau išversta beveik dešimtį užsienio kalbų, tačiau vertimas į bengalų kalbą – pirmasis toks Pietų Azijos regione.

Bengalų kalba yra gimtoji 160-iai milijonų Bangladešo ir daugiau nei 80-iai milijonų Rytų Indijos gyventojų. Knyga išleista 1 tūkst. egzempliorių tiražu.

Knygos pristatymo metu ministras pasidalino mintimis apie Lietuvos laisvės reikšmę Lietuvai ir pasauliui, po knygos pristatymo lankėsi prie Bangladešo Nacionalinio kalbos kankinių memorialo. **LR KM**

VAIKYSTĖ PRABĖGO SIBIRO ŠALTYJE

Stanislovas Abromavičius (Tęsinys, pradžia Nr.4.)

Jonas Tomkus ir Kazys Zdanevičius slapta sukėlė vienuolika karstų ir žuvusiųuosius palaidojo Pašulių kapinaitėse. Stribai ir NKVD bijojo sutrukdyti laidotu-vėms, nes į jas susirinko labai daug partizanų. Serbento būrio partizanų kapai išliko iki šių dienų.

Stasys Alionis nuėjo dirbti geležinkelio priežiūros darbus, todėl buvo atleistas nuo tarnybos sovietų armijoje. Tačiau apie Stasio veiklą partizanų būryje kažkas pranešė enkavedistams.

1946 metų kovo 19 dieną, per Juozapines, Anano Taparausko sodyboje vyko pasilinksminimas. Suėjo kaimynai, užsuko ir besislapstantys jaunuoliai. Staiga pasirodė kareiviai. Pastatė visus prie sienos, apieškojo. Išsivedė tris: Stasį ir Joną Alionius bei Bronių Žukauską-Pinaviją iš Kirvio būrio, gimusį 1914 metais Mackonyse. Išvežė visus į Vilnių, o tų metų birželio 24 dieną SSRS karo tribunolas visus tris nuteisė vienoda bausme: po 10 metų lagerio

ir 5 metus tremties. Išvežė į Permės srities Norilsko, Intos ar Pečioros lagerius. Antano Taparausko-Kirvio seserys Elena ir Danutė Domicelė, tarnavusios Rumšiškių klebonijoje, nenukentėjo. Tik Stasys Alionis iš lagerių neišėjo: šeima gavo žinią, kad 1953 metais jį suvažinėjo traukinys. Kiek savieji suprato, kalėjimo laikas jamėjo į pabaigą, o partizaną išleisti namo gyvą sovietai nenorėjo...

Vyro nuteisimas kalėti Genovaitei atnešė daug skausmo. Juk jo suėmimo dieną Vandutei tebuvo dveji, o dar viena gyvybė beldėsi į šį pasaulį. Sūnelis Šarūnas gimė 1946 metų rugsėjo 17 dieną... Už Stasio Alonio ji ištekdėjo 1942 metais, būdama aštuoniolikos, nuo tada gyveno Pašulių kaime vyro motinos šeimoje kartu su dviem Stasio seserimis Zuzana ir Leonora. Jų tėvelis jau buvo miręs, tad atsirado sunkumų įdirbant 9 ha ūkį. Iš Norilsko, kur tuo metu kėlėjo Stasys, gavo du laiškus, kuriuose vyras neskundė savo dalia, o išgyveno

dėl moterų, likusių vienu su mažamečiais vaikais. Visa laimė, kad netoliese slapstėsi nuo suėmimo partizanų vado Kirvio žmona, kuri mokėjo arti, vagoti bulves, šienauti, tad Alionių moterims daug padėjo. Žinoma, ji šioje šeimoje buvo maitinama, slepiama, jei į kaimą užsukdavo stribai ar kareiviai.

Sodybos, kurioje vyko mūsų aprašytas jaunimo pasilinksminimas, šeiminin-

Nuotraukose: Lietuvos kariuomenės husaras Stasys Alionis, 1934 metai

kai Antanas ir Emilija, dukros Magdalena ir Elena bei sūnus Eugenijus ištremti į Krasnojarsko kraštą.

Genė Alionienė gerai prisimena 1948 metų gegužės 22-osios parytį. Apie ją pasakoja susigraudinusi, tačiau viską smulkiai prisimindama:

„Kai jautėme, kad gali ateiti trėmikai, saugojomės, slapstėmės. Gyvenome ūkiškai, laikėme dvi geras karves, kad turėjome pieno, sūrio ir sviesto. Karves slėpėme toliau nuo namų, tad, atsimenu, sunku buvo tuos kelis kilometrus tempti pamelžtą pieną. Lyg nujausdamos iš vakaro parsivarėme karves namo, tikėdamos jas perkelti į kitą vietą. Tą vakarą iš Kauno sugrįžę Pašulių kaimo gyventojai stebėjosi, ką gali reikšti, kad iš Kauno vykstančiame traukinyje kiekvienoje sto-

telėje išlipa po būrį kareivių?

Jau aušo, kai prie namų pasirodė kareiviai ir civiliai apsirengę žmonės. Pasakė, kad išveš į kitą vietovę, bet nereikėtų išsigąsti, ten gyventi bus galima. Visi žinojo, kad taip rusai ramino net į kilpą siųsdami. Žiūrėjo su bėge, kaip pribudinti vaikai verkia. Kaimynė paprašė palikti mažąjį Šarūną, nes pusantrų metų vaikui tremtis gali būti nepakeliama. Tik aš nesutikau skirtis su vaiku, nutariau, kad į tremtį vyksime visi kartu. Liepė kinkyti arklius, pasiimti maisto ir drabužių. Pasiėmėme skilandį, duonos, lašinių. Turėjome veršelį, paršiukų, tačiau juos, kaip ir tas dvi pieningas karves, palikome nežinioje ir net nesužinojome, kokio stribo tvarte mūsų gyvuliai atsidūrė.

Turėjau šeimos ir Vandutės nuotraukų. Žinoma, į Sibirą nesivežiau, o sugalvojau paslėpti, o sugrįžusi jas rasti. Suvyniojau į popierių, užlipau ant aukšto ir įkišau į stogo šiaudus. Negalvojau, kad amžinai palieku Lietuvą. Deja, kai po dešimties metų sugrįžome, namo nebebuvo. Pasakojo, kad griauinant namą kažkas tas nuotraukas rado, bet suplėšė, manydami, kad jau čia niekados nebesugrįšim...

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 1 ir 2 d., 7:00 val. v. ir balandžio 5 d., antradienį Šv. Kazimiero parapijoje bus rodoma dokumentinis filmas – „Pirmasis Dievo gailestingumo paveikslas”.

Ruošia Šv. Kazimiero parapija

BALANDŽIO 2 d., šeštadienį, nuo 11 val. ryto iki 12 val po p. vyks pradžios mokyklos vaikų susitikimas su Velykų kiškučiu ir bobute ir margučių ieškojimas. Pobūvis vyks prie Birutės fontano (1010 East Blvd, Cleveland, OH 44108).

Rengia Lietuvių kultūrinių darželių komitetas

BIRŽELIO 5 d. sekmadienį, 12 val po p., paviljone prie ežero East Park ir Dorchester Dr gatvių sankryžoje įvyks Lietuvių kultūrinių darželių metinė gegužinė nariams ir svečiams, norintiems tapti Lietuvių kultūrinių darželių nariais.

Rengia Lietuvių kultūrinių darželių komitetas

BIRŽELIO 19 d., 2:00 val. po p., sekmadienį - Ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius nuo sovietų režimo latvius, estus ir lietuvius. Minėjimas vyks: United Latvian Ev. Lutheran Church, 1385 Andrews Ave., Lakewood, OH.

Rengia Klivlando Baltiečių komitetas

BRIUSELYJE IŠKILMINGAI PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Kovo 9 d. Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje Briuselyje vyko Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos kovo 11-osios šventė. Tai bendrai Lietuvos nuolatinės atstovybės Europos Sąjungoje, Lietuvos ambasados Belgijoje ir Lietuvos Respublikos nuolatinės atstovybės prie NATO organizuotas renginys, bendradarbiaujant su Lietuvos kultūros institutu.

Susirinkusį gausų būrį lietuvių bendruomenės narių ir jų draugų pasveikino Lietuvos ambasadorius Belgijoje Gediminas Varvuolis pasidžiaugęs gražiu bendradarbiavimu tarp diplomatinių atstovybių ir bendruomenės. Lietuvių susitelkimo reikšmę savo kalboje pabrėžė lietuvių bendruomenės Belgijoje valdybos narė Asta Kulikauskaitė.

Renginio metu svečius džiugino Vilniaus miesto savivaldybės kamerinis choras „Jauna

Muzika”. Itin įvairius kūrinius atlikę ir išskirtinį profesionalumą pademonstravę „Jaunos Muzikos” dainininkai patvirtino, kodėl yra laikomi vienu ryškiausiu chorų Lietuvoje, taip pat labai vertinami ir užsienyje, laimėję daugelį tarptautinių konkursų. Profesionalaus kamerinio choro repertuarą sudaro visų epochų meistrų partitūros chorui a cappella, vokalinės-instrumentinės muzikos šedevrai ir premjeros, šiuolaikiniai užsienio ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Choras „Jauna Muzika” 2010 m. buvo apdovanotas Nacionaline kultūros ir meno premija, kasmet surengia per 60 koncertų savo šalyje ir užsienyje.

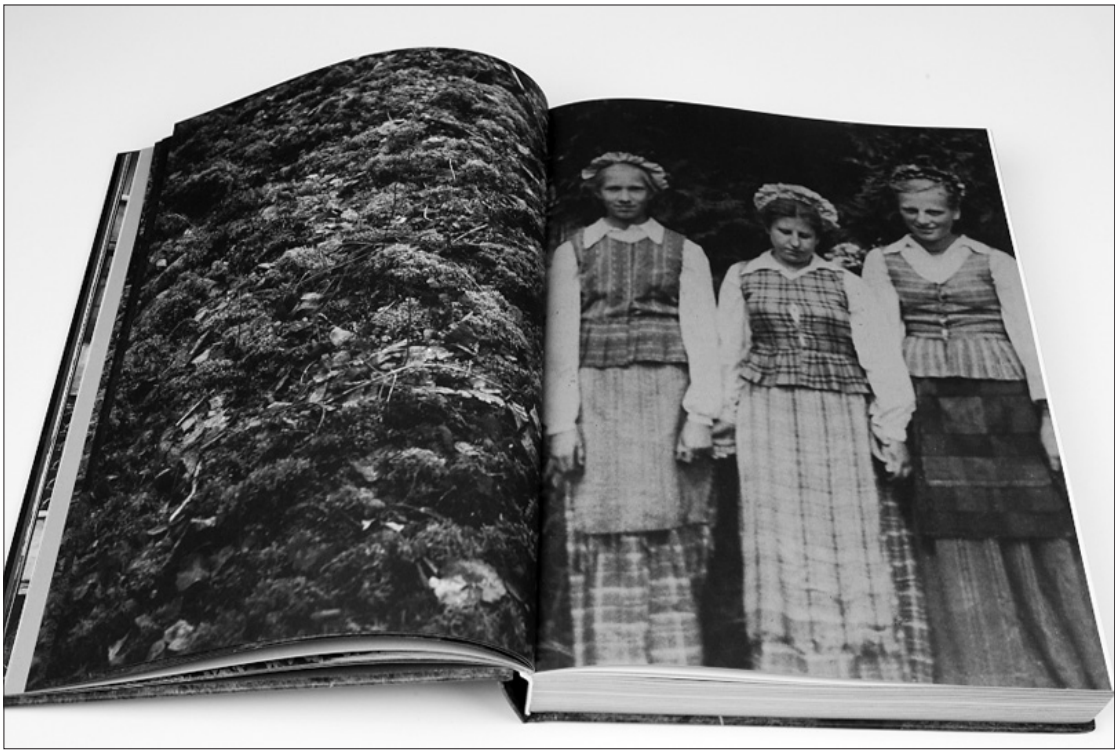
Lietuvos nuolatinė atstovė Europos Sąjungoje ambasadorė Jovita Neliupšienė pabrėžė kovo 11-osios svarbą ir padėkojo chorui už profesionalų pasirodymą šios gražios šventės proga. **LR URM**

„DIRVAI” AUKOJO:

Anonimas,	
Clev., OH	140
A.Strazdas,	
Placentia, CA.....	50
R.Kriaučiūnas,	
Lansing, MI.....	45
K.Marcinkevičius,	
Chagrin Falls, OH.....	45
K.Zimmerman,	
Painsville, OH.....	45
A.Bacevice,	
Avon Lake, OH	20
G.Karsokas,	
Clev., OH	20
S.Matas,	
Independence, OH.....	20

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

ATNAUJINTAS RYTŲ PRŪSIJOS MUZIEJUS KVIEČIA Į FOTOGRAFIJŲ PARODĄ VILKO VAIKŲ TEMA

Claudios Heinermann fotografijų knyga „Wolfskinder” (Vilko vaikai).

Kovo 11-ąją Liuneburge po kelių metų pertraukos duris vėl atvėrė Rytų Prūsijos muziejus. Jis kvietė į fotografės Claudios Heinermann parodą „Wolfskinder” (Vilko vaikai).

Liuneburgo Rytų Prūsijos muziejus gerai žinomas tiems, kas domisi Vokietijos ir kaimyninių šalių istorija. Šio muziejaus programoje – parodos, skaitymai, diskusijos, skirtos istorinėms temoms. Ne vienas muziejaus renginys buvo skirtas ir Vokietijos – Lietuvos istorijos analams. Švenčiant Doneičio jubiliejinį metus čia buvo surengtas vakaras, kurio metu buvo pristatoma mūsų dainiaus kūrybą, praėjusiais metais muziejuje buvo surengtas A. Baryso fil-

mo „Tarp keliaujančių kopų”, skirto Nidos menininkų kolonijos istorijai, pristatymui.

Pirmoji paroda, kuri po pertraukos eksponuojama jo erdvėse, skirta vadinamųjų vilko vaikų tematikai. Olandijoje gyvenančios vokiečių fotografė Claudia Heinermann savo nuotraukose pasakoja apie sudėtingus po karo Lietuvoje prieglobsčio ieškojusių vilko vaikų likimus.

Kai 1944–1945 metais sovietų armija užėmė buvusias Rytų Prūsijos teritorijas, tūkstančiai vaikų, likusių be tėvų, kentėdami badą ir sovietų valdžios persekiojimus, bėgo į Lietuvą, tikėdamiesi čia surasti maisto ir darbo. Ne vienas jų buvo priglautas lietuvių valstiečių šeimose, suteikiant vaikui lietuvišką

identitetą liudijantį dokumentą, nes vokiška kilmė kėlė grėsmę ne tik vaikui, bet ir jį priglaudusiai šeimai. Tikslus tokią dalį patyrusių mažamečių skaičius nėra žinomas, tačiau manoma, kad jų būta nuo 5 iki 7 tūkstančių.

Dalis vilko vaikų pamiršo savo vokiškąją kilmę ir vokiečių kalbą ir tik po 1990-ųjų vėl atrado savo išdraskytas šeimas ar gimines Vokietijoje.

Šios istorijos ir pasakojamos Claudios Heinermann fotografijose. Projekto pradžioje ji ir žurnalistė Sonya Winterberg Oral History daug kartų lankėsi Lietuvoje ir susitiko su mūsų šalyje gyvenančiais vilko vaikais. Su jais kalbėjo apie jų vaikystės patirtis, slapstymąsi ir gyvenimą už geležinės už-

Kovo 10 d. Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius pasveikino Vyriausybės kultūros ir meno premijos laureatus. Pasak premjero, kasmet teikiama premija yra dėmesio ir padėkos ženklas už visai valstybei, jos dabarčiai ir ateičiai svarbius darbus, ir labai džiugu, kad Vyriausybės meno ir kultūros premijos yra vertinamos.

„Jumis, meno ir kultūros kūrėjais, mes labai tikimės pasiremti ir rengdamiesi artėjančiai atkurtos valstybės sukakčiai. Tikimės, kad šimtmetis mūsų kultūrai taps laipteliu dar labiau pasistiebt, dar labiau praturtinti sielas. Kad šimtmetis nebūtų vienadienė šventė visai tautai, daug priklauso ir nuo Jūsų. Tikiuosi, kad šiuos klausimus dalykiškai aptarsime ir siauresniuose susitikimuose”, – kvietė premjeras.

dangos priverstinai pamiršus savo šaknis, ilgintis šeimos ir giminių.

Kaip teigia fotografė: „Kai 2011 metų pavasarį sužinojau apie vilko vaikus, buvau giliai sujaudinta ir nustebusi, kad iki šiol apie tai nieko nebuvau girdėjusi. Nuo to laiko vilko vaikų likimų pamiršti nebegalėjau.” Parodos atidaryme dalyvaus Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Deividas Matulionis bei viena iš vilko vaikų – Alfrede Kažukauskienė.

LR URM

ĮTEIKTOS LIETUVOS VYRIAUSYBĖS KULTŪROS IR MENO PREMIJOS

Šiais metais premijos skirtos kinotyrininkei Gražinai Arlickaitei, chorvedžiui Lionginui Abariui, rašytojai Birutai Augustinienei (Jonuškaitei), scenografe, kostiumų dailininkei Nadeždai Gultiajevai, rašytojui Vladui Kalvaičiui, dailininkui Eimantui Ludavičiui, teatro dailininkei ir režisieriai Aušrai Paukštienei, muziejininkei, rašytojai Aldonai Ruseckaitei, grafikei Birutei Stančikaitei, dainininkei Gailiūtei Nijolei Tallat-Kelpšaitėi, muzikologei Sofijai Jūratei Vyliūtei. Bendra premija taip pat skirta televizijos ir kino menininkams Juozui Javaičiui ir Donatui Bukliui.

Vyriausybės kultūros ir meno premijomis siekiama skatinti Lietuvos, taip pat Pasaulio lietuvių bendruomenės kultūros ir meno kūrėjų, kultūrai ir menui nusipelnusių asmenų veiklą. Kasmet įteikiama 12 premijų, laureatus atranka Vyriausybės kultūros ir meno premijų komisija, kuriai šiuo metu vadovauja profesorius, socialinių mokslų daktaras, Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys Vytautas Martinkus.

340 bazinių socialinių išmokų dydžių Vyriausybės kultūros ir meno premijos skiriamos nuo 1997 m. Premijos gali būti skiriamos pavieniams pretendents arba pretendentų kolektyvui.

LRT

DAR VIENAS R. MEILUTYTĖS AUKSO MEDALIS

Alkūnės lūžį visiškai išsigydžiusi Rūta Meilutytė po ilgos pertraukos dalyvauja varžybose. Olimpinė čempionė Škotijos sostinėje Edinburge kovoja dėl prizinių vietų „Edinburgh International Swim Meet 2016“ turnyre, kuris rengiamas 50 metrų baseine.

R. Meilutytė finale distanciją įveikė per 30.69 sek ir iškovojo aukso medalį.

Rungties atrankoje lietuvė distanciją įveikė per 31.45 sek ir pateko į finalą.

R. Meilutytė šiose varžybose jau iškovojo aukso medalį 100 m plaukimo krūtine rungtyje. *delfi.lt*

LIETUVOS PENKIAKOVININKĖS RIO DE ŽANEIRE PATEKO Į FINALĄ

Scanpix/Reuters nuotr.

Brazilijoje, Rio de Žaneire, vykstančio pasaulio šiuolaikinės penkiakovės taurės II etapo moterų atrankos varžybų barjerą peržengė dvi Lietuvos atstovės – olimpinė čempionė Laura Asadauskaitė ir Ieva Serapinaitė.

2015 metų pasaulio taurės laimėtojai L. Asadauskaitei kelias į finalą nebuvo lengvas. Atrankos A grupėje fechtuodamasi ji laimėjo 13 dvikovų iš 25 (11 vieta, 210 taškų), baseine buvo 15-a (2 min. 20,13 sek.; 280) ir prieš kombinuotąją bėgimo ir šaudymo rungtį buvo 12-a. Tiesioginius kelialapius į finalą pelno po aštuonias geriausias trijų grupių sportininkes ir dar 12 atlečių, kurių rezultatai būna geriausi tarp visų likusių dalyvių.

L. Asadauskaitė nuo aštuntosios pozicijos skyrė 21 sek., o nuo pirmąją vietą grupėje tuomet užėmusios vokietės Janine Kohlmann – 73 sek.

Olimpinė čempionė netrukus įrodė, kad ir šį sezoną tokie skirtumai jai – nė motais. Vilnietė greitai pradėjo lenkti varžoves vieną po kitos ir jau leisdama sau taupyti jėgas finišą pasiekė antra. Nuo nugalėtoja tapusios prancūzės Elodie Clouve mūsų sportininkė atsiliko vos 2 sek. Bėgimo ir šaudymo rungtį L. Asadauskaitė-Zadneprovskienė užbaigė per 12 min. 47 sek. (2 vieta; 533 tšk.).

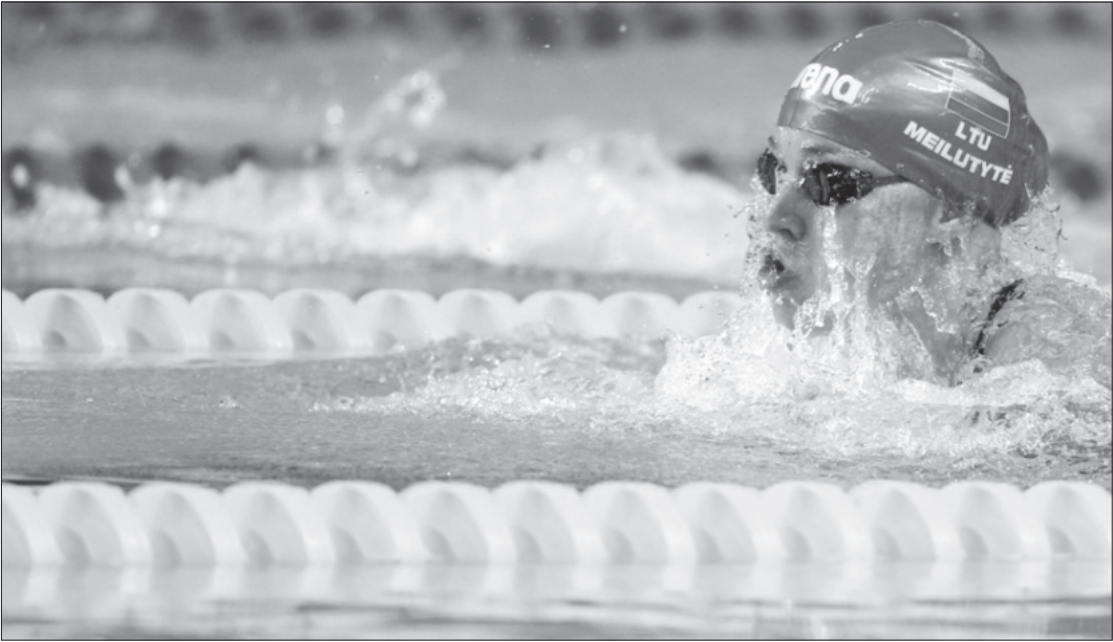
Iš viso vilnietė atrankoje pelnė 1023 taškus.

I. Serapinaitė C grupės varžybas pradėjo tiesiog puikiai. Plaukdamasi buvo antra (2.13,68; 299), fechtuodamasi

– ketvirta (17 laimėtų dvikovų iš 26; 242) ir prieš lemiamą rungtį buvo pirma. Antrąją vietą tuo metu užėmusi britė Francescai Summers atsiliko 13 sek. Po dviejų rungtių vilnietės rezultatas tarp visų 80 varžybų dalyvių buvo penktas.

Bėgimas ir šaudymas nėra stiprioji I. Serapinaitės rungtis, tačiau išsaugoti vietą pirmajame aštuntuke pavyko be didesnio vargo. Artūro Kalinino auklėtinė finišą pasiekė per 13 min. 53,06 sek. (18 vieta; 467) ir finišavo 10 sportininkų grupėje pati užimdama ketvirtąją poziciją. Vilnietė iš viso surinko 1008 taškus ir finišo tik 4 sek. atsiliko nuo C grupės laimėtojos lenkės Oktawios Nowackos.

Kitoms dviem Lietuvos atstovėms atrankos varžybos susiklostė nesėkmingai, pirmiausia – dėl labai prasto pasirodymo fechtuojantis. *LRT*

Reuters/Scanpix nuotr.

RIO BURTAI LIETUVOS VYRŲ KREPŠINIO RINKTINĖS SU NBA ŽVAIGŽDYNU NESUVEDĖ

Iki Rio de Žaneiro olimpiinių žaidynių likus 147 dienoms klaustukų vis mažiau. Šveicarijoje paaikškėjo būsimi Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės varžovai grupės varžybose. Jono Kazlausko auklėtiniai rungtyniaus vienoje grupėje su Ispanija, Argentina, Nigerija, Brazilija ir atrankos turnyro nugalėtoja.

Lietuvos nacionalinės rinktinės vyriausiasis treneris Jonas Kazlauskas pripažino, kad jo auklėtiniais teko solidūs varžovai, tačiau iš anksto kapituluoti nebuvo linkęs.

„Kaip visada, burtai yra burtai. Varžovų nepasirinksi taip, kaip nori. Mūsų grupė labai pajėgi, silpnų varžovų tikrai nebus“, – neabejojo treneris.

Trenerio nuomone, prasmės svarstyti, kas būtų, jei lietuviai būtų patekę į vieną grupę su Jungtinių Valstijų krepšininkais, nėra prasmės.

„Nereikia svarstyti, kas būtų buvę, jei. Pirmiausia reikia galvoti apie save, apie varžovą kitą dieną, paskui tik žiūrėti, kas bus ir kaip bus. Pirmasis uždavinys yra

patekti iš grupės tolyn. Iš atrankos taip pat ateis stipri komanda“, – kalbėjo J. Kazlauskas.

Rio de Žaneiro olimpinės žaidynės vyks rugpjūčio 5–21 d.

Lietuvos krepšinio federacija nacionalinei komandai išskėlė tikslą patekti į ketvirtfinalį.

Dvylika komandų suskirstytos į dvi grupes po 6 komandas. Į ketvirtfinalį pateks po 4 stipriausias kiekvienos grupės rinktinės.

Lietuvos rinktinė pastarąjį kartą apdovanojimus olimpinėse žaidynėse nuskynė 2000-aisiais, kai Sidnėjuje iškovojo bronzą.

Bronzos medaliai – aukščiausias Lietuvos krepšininčių pasiekimas. Jais mūsų šalis

pasidabino ir 1992-aisiais, ir 1996-aisiais.

2004 ir 2008 m. Lietuvos rinktinė užėmė ketvirtąją vietą, o pastarosiose žaidynėse Londone 2012-aisiais į stipriausiųjų ketvertą nepateko.

Lietuvos krepšininkai olimpinėse žaidynėse dalyvauja jau septintąjį kartą iš eilės. Tai – unikalūs pasiekimas, nes juo be lietuvių gali pasigirti tik JAV nacionalinė komanda.

Vyrų turnyre jau aiškios 9 komandos: Lietuva, JAV, Ispanija, Brazilija, Venesuela, Argentina, Kinija, Nigerija ir Australija.

Trys likusios komandos paaiškės po papildomo atrankos turnyro liepos 4–10 d. Belgrade, Maniloje ir Turine.

15min.lt

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

Now serving Lithuanians, including former Tapa Members!

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
[latviancreditunion.net](http://www.latviancreditunion.net)

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latviancreditunion.net &
www.facebook.com/LatvianClevelandCU

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.